

Årsrapport 2021

Nordre Land kommune

Innhold

1. Kommunedirektørens innledning	3
2. Rapportering på måloppnåelse kommuneplanens samfunnsdel	8
3. Fellesinntekter og fellesutgifter	22
4. Årsrapport fra tjenesteområdene.....	24
5. Finans	37
6. Internkontroll.....	39
7. Tilsyn	42
8. Politisk aktivitet i 2021	43
9. Investeringer 2021.....	44

1. Kommunedirektørens innledning

I 2021 ble vi også sterkt preget av Covid-19. For organisasjonen har det vært et krevende og annerledes år. Fokus har vært på å levere gode tjenester til innbyggerne, holde avstand, vaske hender, takke ja til vaksine og sørge for å ha nok bemanning til enhver tid.

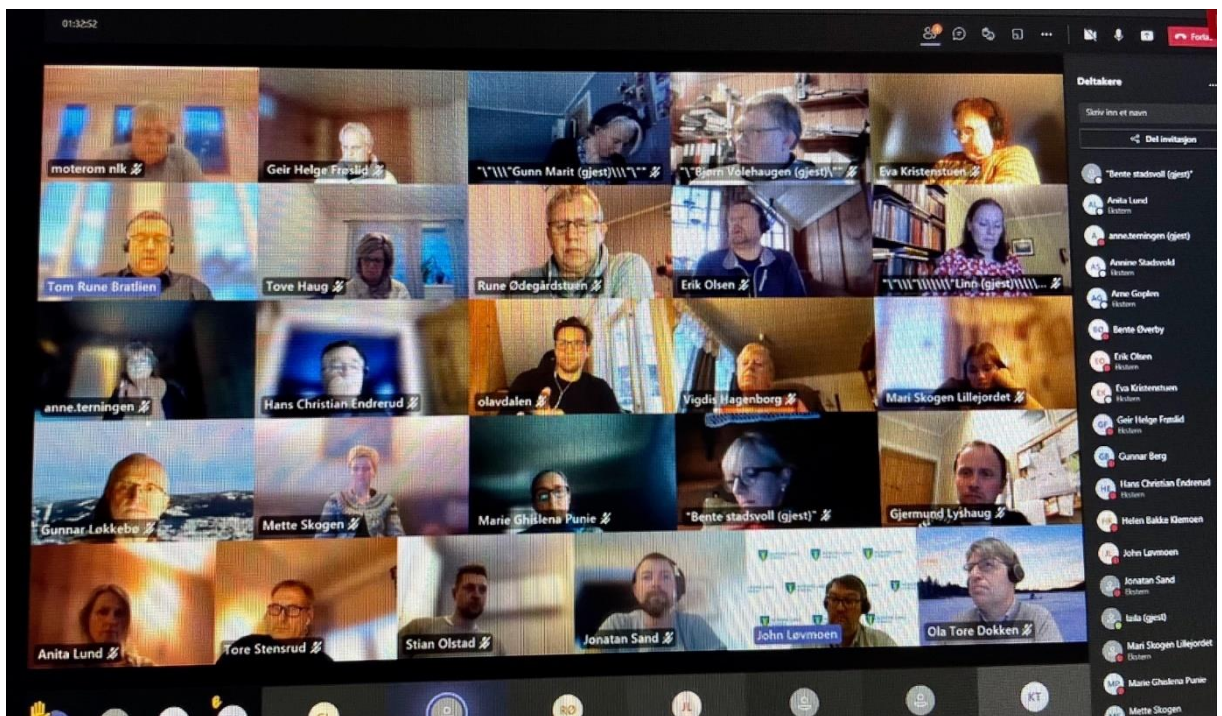
Arrangementer har gjennom året vært utsatt, avlyst og noen ble gjennomført med godt smittevern. Nye nasjonale og lokale råd og regler har stadig blitt oppdatert og kommunisert. Utviklingsprosjekter og planarbeid har i stor grad måttet vike for koronahåndtering, og mange har blitt omdisponert til oppgaver relatert til pandemien.

Her er noe av det som har skjedd Nordre Land kommune i året som har gått:

- 2021 ble det store vaksineåret. Gjennom året har vi hatt ukentlig koronavaksinering. Både fra innbyggere og internt har organisering og gjennomføring fått mye skryt. Stor takk til de frivillige fra Helselaget og Røde Kors som hver uke har stilt opp for å sørge for god flyt og gjennomføring. Det er sendt ut mange tusen vaksineinnkallinger, både til dose 1, 2, 3 og 4. Det er totalt satt 14.893 doser i Nordre Land pr 29.4.2022, 5.468 1. doser og 5.172 2. doser.

- Det ble jobbet mye med beredskap i 2021. Mye dreide seg om Covid- 19. I november opplevde vi sterk vind som førte med seg stormskader på skog, spesielt Nordsinni ble hardt rammet og store deler av kommunen ble rammet av et langvarig strømbrydd. Samme måned var det også brann i fire leiligheter i Voksgata 3 og i juli var det en skogbrann i Skolmbygda i området ved Torafossen utenfor Dokka.
- Digitalisering har skutt fart. Med Covid-19 har mange arbeidsprosesser blitt digitalisert. Hjemmekontor har bidratt til å redusere smitten samtidig som at oppgavene løses. Mange politiske og administrative møter ble i 2021 avholdt digitalt. Det ble digital sommerkonsert på Dokka barneskole og digital 17. mai feiring. Digital såroppfølging ved hjelp av videokommunikasjon er tatt i bruk. Nordre Land har fått 2 hodekameraer fra sykehusets samhandlingsmidler som nå er plassert på Korsvold og Landmo. Fordelen med hodekamera er at helsepersonalet kan jobbe fritt med begge hendene i videokonsultasjonen. Det spares transportkostnader og tid.

- Dokka barneskole og Dokka ungdomsskole har i løpet av 2021 blitt en skole: Dokka barne- og ungdomsskole (DBUS), med en rektor og en ny lederstruktur.
- Nordre Land åpnet opp for bruksendring fra fritidsbolig til helårsbolig når krav og vilkår er oppfylt. Dette gjør at flere nå kan søke om bruksendring og flytte på hytta.
- Koronakompensasjon til næringslivet har blitt lyst ut i flere omganger og mange bedrifter har vært aktive på å søke. Målet med ordningen er å avhjelpe situasjonen for lokale virksomheter. Målgruppen er de som er særlig hardt rammet av lokale eller nasjonale smittevernstiltak. Koronakompensasjon for skogeiere og skogplantetilskudd har også blitt saksbehandlet og utbetalt.
- Nytt klubbhus på Lundemoen er fullført med hjelp av spillemidler og Skolmenbrua, som er en ny fagverksbru over Dokkajuvet ble åpnet i september.
- Stolpejakt i både Dokka området, Torpa og Synnfjell har vært et populært folkehelsestiltak.

- Det har blitt utprøvd servicevertstilling på Landmo. Dette har ført til mer oversikt og ro, samt bedre tid til å utføre helsefaglige oppgaver. Noe som igjen gir bedre faglig kvalitet og et bedre miljø for både ansatte og pasienter.
- Sommerles på biblioteket hadde 301 deltakere, 5 435 bøker har blitt lest noe som tilsvarer 544 772 sider. Vi inne på topp 10 i Innlandet fylket når det gjelder deltakelse, og hele 62,2% av elevene på barneskolen deltok på Sommerles 2021.
- Stortingsvalg ble gjennomført 12. og 13. september med et fremmøte på 72,3%. I 2021 ble det avlagt rekordmange forhåndsstemmer.
- Dokka renseanlegg er rehabilitert og har nå ny renseteknologi og et ekstra biologisk rensetrinn. Det nye renseanlegget har fullrensing slik at det ikke skal lukte vondt i området rundt.
- Uteaktivitetsgruppa er et nytt lavterskeltilbud til ungdom og unge voksne i Nordre Land, der vi bruker naturen som møteplass. Målet med gruppa er å motvirke passivitet og ensomhet, og gi gode naturopplevelser og mestring i et sosialt felleskap. Tilbudet ble satt i gang høsten 2021, finansiert av tilskudd fra staten for å forebygge virkningene av koronapandemien.
- Et nytt politisk utvalg HOK; hovedutvalg for helse, oppvekst og kultur ble opprettet.
- I Fløyterparken i Dokka sentrum ble det i sommer laget en møteplass med mer benker, bord, seil, blomster og mulighet for lek. Dette er starten på en utvikling av en aktivitetsplass og møteplass i Dokka sentrum.

- Lokverkstedet på Dokka stasjon er oppgradert med nytt AV-utstyr.
- I januar tok Anders Ladehaug gull i NM i hopp stor bakke i Trondheim.

- I april 2021 startet Ola Helstad som ny kommunedirektør.
- Nordre og Søndre Land kommune har inngått samarbeidsavtale om leveranse av introduksjonsprogram og norskundervisning for flyktninger. Sølve i Søndre Land er valgt som oppdragsgiver.
- Kai Gjølberg ble i oktober tildelt Nordre Land-prisen, Kulturprisen for 2020. Prisen ble delt ut på Bok & Folk på Lands museum.
- Fiberlandprosjektet som er et samarbeidsprosjekt mellom Vokks, Eidsiva, Idrettslagene og kommunen har ført til at fiberdekningen i kommunen har økt formidabelt og nå er på ca. 90 %.
- Fullførte rehabilitering og nybygg av Torpa barne- og ungdomsskole og flerbrukshall. Kommunen overtok byggene 10. desember. Vaktmestere, renholdere og ansatte på skolen gjorde en fantastisk jobb i forbindelse med innflyttingen, slik at byggene var klare for skoledrift fra nytt skoleår 4. januar 2022. Da er endelig elever og lærere inne i permanente lokaler, så elever og lærere kan endelig flytte ut av midlertidige lokaler på Korsvold og Torpa El.

Økonomi

Både 2020 og 2021 har vært svært spesielle år. Covid-19 pandemien har påvirket en hel verden. Pandemien har medført ressurskrevende tiltak, innkjøp og endringer innenfor mange tjenesteområder. Staten har siden pandemien startet, vært tydelig på at de vil dekke kommunenes merutgifter knyttet til covid-19. Imidlertid har kommunen hatt betydelige mindreinntekter på flere områder, som ikke har vært gjenstand for kompensasjon fra statens side. Det vil i tillegg være mange merutgifter som ligger innbakt i omdisponeringer og tjenester som ikke er blitt gitt eller gitt i et annet omfang som følge av pandemien.

De faktorer som har muliggjort balanse i regnskapet og veksten i frie fond, er merinntekter. Merinntektene skyldes økte skatteinntekter i Norge som gav høyere inntektsutjevning og merinntekter på rammetilskudd. I tillegg var det merinntekter sammenlignet med budsjett på salg av konsesjonskraft. Begge disse områdene er inntektsøkninger av midlertidig karakter.

I løpet av 2021 har det vært utfordrende å gi gode estimater for regnskapet 2021. Kombinasjonen av underliggende merforbruk i styrbar drift samt usikkerhet rundt virkningene av pandemien og merinntekter på fellesområdet som ble kjent ført om slutten av året, gjorde at regnskapsresultatet ble vesentlig bedre enn antatt i tertialrapportene. Tjenesteområdene har fått kompensert sine økte budsjettbehov i tertialrapportene.

Sykefravær

	2021	2020
Korttidsfravær	1,8 %	1,88 %
Langtidsfravær	8,7 %	8,2 %
Totalt	10,5 %	10,0 %

Totalt for 2021 var fraværet 10,5%, der 1,8 % var korttidsfravær og 8,7 % var langtidsfravær. Det er 0,5 prosentpoeng økning siden året før. Årsakene til sykefraværet er sammensatt.

Økningen kan skyldes Koronapandemien. Vi har registrert 550 koronarelatert fraværsdager fordelt på 226 tilfeller. Dette er meget usikre tall pga. systemutfordring.

Rammene for bemanning er akkurat det tjenesten har behov for. Ved fravær gir det en økt sårbarhet. Det har ikke vært lett å rekruttere vikarer. Det har gjennom året vært vakanser og langtids sykefravær i lederlinja i flere avdelinger. Dette gir en utfordring, både i daglig drift og forebyggende arbeid.

Kommunen har hatt ekstern bistand fra NAV arbeidslivssenter og Aktimed Helse bedriftshelsetjenestene.

I løpet av året 2021 er det 7 ansatte i alderen 48–63 år som har sluttet med uførepensjon. 6 ansatte gikk av med alderspensjon (67-70 år) eller ved særaldersgrense (65 år). 5 ansatte gikk av med avtalefestet pensjon.

2. Rapportering på måloppnåelse kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel har en visjon om **Ekte landsbyliv og levende grender**. Overordnet mål er **Livskvalitet og bærekraftig utvikling**. Kommuneplanens samfunnsdel angir videre mål (slik vil vi ha det) og strategier (dette må gjøres) innenfor de seks utvalgte samfunnsområdene. Den angir også hvordan vi kan måle og følge med underveis i arbeidet, for å se om kommunesamfunnet er på vei dit vi i planen har sagt at vi ønsker. I årsrapporten rapporteres det derfor i forhold til punktene «Slik ser vi om vi er på rett vei» under hvert av samfunnsområdene.

Denne måten å rapportere på kommuneplanens samfunnsdel er fortsatt litt fersk. Rapporteringen har blitt godt tatt imot, og det rapporteres derfor på tilsvarende måte også for 2021. Omfang og detaljeringsgrad variere noe mellom områdene og hvert av underpunktene.

Næringsutvikling og turisme

Slik ser vi om vi er på rett vei.

- Utvikling i omsetning i næringslivet

Omsetningen i varehandelen (eksklusive omsetning av motorkjøretøy, drivstoff og mva.) var i første halvår 2021 kr. 47.208,- per innbygger mot landsgjennomsnittet på kr. 47.769,-. Omsetningen for hele 2020 var kr. 94.600,- per innbygger, 2019 kr. 82 966,- per innbygger og kr. 80 884,- per innbygger i 2018. Det knytter seg usikkerhet til tallene med hensyn til hvor omsetningen blir registrert i butikker eid av sentrale kjeder.

Kilde: <https://www.ssb.no/statbank/table/05361>
(<https://www.ssb.no/statbank/table/04776>)

- Utviklingen i antall arbeidsplasser og sysselsettingsgrad.

	2021	2020	2019	2018	2017
Antall sysselsatte 15-74 år	3183	3163	3241	3252	3206
Sysselsettingsgraden, i % av befolkningen 15-74 år	65,4 %	66,4 %	64,9 %	64,7 %	63,4 %

Kilde: <https://www.ssb.no/statbank/table/07984>

Kilde: <https://www.ssb.no/statbank/table/06445>

- Nyetableringer i kommunen.

40 nyregistrerte foretak i kommunen i 2021 mot 35 i 2020 og 37 i 2019.

Kilde: <https://www.brreg.no/produkter-og-tjenester/statistikk/bedrifts-og-foretaksstatistikk/>

- Utvikling i aktivitet og produksjon innenfor skogbruk, jordbruk og husdyrhold.

	2021	2020	2019	2018
Avvirket tømmer	103 620	138 000	145 000	95 000
Antall utsatte planter	671 000	725 000	550 000	700 000
Utført ungskogpleie, da	1 808	1 900	2 200	1 550

Jordbruket er fortsatt i endring mot større enheter, og det var 208 som søkte om produksjonstilskudd i 2021 mot 340 søkere i 1990.

Arealer med dyrket jord er i all hovedsak i bruk, og det er fortsatt bra interesse for nydyrking. Nydyrkingsfondet ble opprettet i august 2017 med kr. 2 mill. og det står igjen ca. kr. 1,2 mill. Det ble i 2021 fulldyrket 164,4 da og det ble utbetalt kr. 328.800,- i dyrkingstilskudd.

Det er optimisme i husdyrholdet og det er flere som søker om tilskudd til restaurering og nybygg av fjøs enn det Innovasjon Norge har midler til.

- Tilgangen på næringsarealer.

Kommunen har ca. 60 da næringsarealer som mangler regulering, opparbeidelse og infrastruktur. Områdene inngår i den kommende reguleringsplanen for Dokka vest.

- Utviklingen i hyttebyggingen, antall gjestedøgn og omsetningen fra dette lokalt.

Det ble igangsatt bygging av 19 nye fritidsboliger i 2021 mot 20 stk. i 2020, 14 stk. i 2019 og 11 stk. i 2018.

Nordre Land kommune har ikke statistikk for antall gjestedøgn og hvor mye omsetning dette gir lokalt, men man har inntrykk av at hyttene blir mye brukt, og at flere og flere har ovale weekender som gjør at de handler mer i Nordre Land. Man antar at Covid-19 har ført til at hyttene blir brukt mer.

- Plassering i Nærings-NM.

Nordre Land kom på plass nr. 270 av 356 kommuner i 2021 i NHOs Nærings-NM 2021 mot nr. 266 av 356 kommuner i 2020 og nr. 310 av 422 kommuner i 2019.

Dette er en rangering etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi.

Kilde: <https://www.nho.no/tema/offentlig-sektor-og-naeringslivet/kommune-nm/>

Oppvekst og utdanning

Slik ser vi om vi er på rett vei

- Brukerundersøkelser fra barnehage viser at foresattes tilfredshet med barnehagen er høy.

Ny brukerundersøkelse i alle barnehager skal gjennomføres høsten 2022. Dette er i tråd med årshjul for brukerundersøkelser hvor barnehager skal gjennomføre undersøkelser i partalls-år.

Det gjennomføres flere møter med samarbeidsutvalget i den enkelte barnehage i løpet av et barnehageår. Dette for å sikre samarbeid mellom barnehage og foreldre for barnets beste. Elevundersøkelsen fra skolen viser at elevene opplever minimalt med mobbing, og at de blir bedre fulgt opp av lærerne enn tidligere.

- Elevundersøkelsen fra skolen viser fortsatt at elevene opplever minimalt med mobbing, og at de blir fulgt opp av lærerne

Årets elevundersøkelse bekrefter dette. Elever trives på skolen i Nordre Land.

Utviklingsområde: elevmedvirkning.

- Nasjonale prøver, eksamensresultater og standpunktkarakterer viser at læringsutbyttet i Nordre Land-skole ligger på landsgjennomsnittet, over tid.

I perioden 2017-21 har elevene lavere gjennomsnittlig grunnskolepoeng enn landet for øvrig. I elevundersøkelsen 2020 for 7. trinn skåres det 4,4 skalapoeng på faktoren trivsel, landsgjennomsnittet for trivsel er 4,2.

- Medarbeiderundersøkelsen (ansatte i barnehage og skole) viser at medarbeiderne mener de har god kompetanse, og får brukt sin kompetanse.

Fokus på kompetanseheving av egne ansatte – herunder COS og traumesensitiv tilnærming. Tilbakemeldinger fra ansatte viser nytteverdi og at praksis endres i tråd med kompetansehevingen.

- Gjennomføring av videregående skole i løpet av 5 år, og på normert tid øker.

Oppvekstprofilen til Nordre-Land viser at noen flere unge enn i fylket står utenfor skole og arbeidslivet. Kommunen har også en høyere andel unge som slutter på videregående skole enn fylket. Kommunen har en høy andel unge som mottar sosiale tjenester, hvorav en høy andel av disse har kvalifiserende tiltak. Sistnevnte viser at kommunen har fokus på unge som står utenfor skole og arbeidsliv og har funnet tiltak for å hjelpe dem over i arbeid. Like fullt viser profilen at det er et behov for en omfattende satsning på tjenester og tilbud til barn og unge for å forebygge at så mange havner utenfor. Dette er krevende samtidig som grunnbemanning i barnehage og skole tas ned og det er kutt i flere tjenester. Kompetanseteamet, SLT, familieveiledere og mer systemrettede tiltak fra PPT og helsesykepleiertjenesten er positive tiltak som skal virke kompensierende. I tillegg er kommunen i oppstartsfasen med å opprette et utenforskaps-prosjekt sammen med Søndre Land, hvor målet er et systemrettet arbeid for å forhindre utenforskap i begge kommunene.

- Elevtallet og antall linjer på Dokka videregående øker.

Elevtallet og antall linjer på Dokka videregående er i tråd med demografiutviklingen. Det oppleves samtidig god søkermasse ut fra forventet nedgang grunnet demografi både på Dokka og i Gjøvik-regionen generelt.

Helse, omsorg og velferd

De seks utvalgte samfunnsområdene i kommuneplanens samfunnsdel bærer alle folkehelseperspektivet i seg; næringsutvikling og turisme, oppvekst og utdanning, helse, omsorg og velferd, klima, miljø og areal, bolig og nærmiljø, kultur og frivillighet. Folkehelsen i Nordre Land gjenspeiles i utviklingen på alle disse områdene. I statistikk er det viktig å se på glidende gjennomsnitt for å vurdere trendene over tid, og også basert på kunnskap om lokale forhold. Denne rapporteringen er basert på kommunestatistikken for 2021. Det er også andre statistikker og kilder som sier noen om tilstanden innen folkehelsen i kommunen. All statistikk har en forsinkelse, og man vet enda ikke effekten Covid -19 har hatt eller kommer til å få på folkehelsen.

Folkehelseloven av 2012 har anbefalinger om at kommunen er seg bevisst det overordnende ansvaret den har for å forebygge sosiale helseforskjeller i befolkningen, forskjeller som må antas å øke som en konsekvens av Covid -19. Dette har blant annet med ressurser det enkelte menneske har, med robusthet og naturlige evner til å komme seg etter kriser og utfordringer, samt sosioøkonomisk status. Mange vil komme til å trenge drahjelp for å komme tilbake til et normalt liv. Langtidseffekten på folkehelse og psykisk helse kan bli verre enn selve pandemien covid-19, særlig fordi vi i vår kommune har store utfordringer knyttet til psykiske lidelser også før pandemien. Oppmerksomhet på tiltak i forhold til den menneskelige siden og psykisk helse, spesielt barne- og ungdomshelse vil bli viktig. Det siste underbygger statistikken vår, som blant annet viser høy grad av skjermbruk og andeler unge som er lite fysisk aktive.

Slik ser vi om vi er på rett vei

- Innbyggerundersøkelse og brukerundersøkelser.

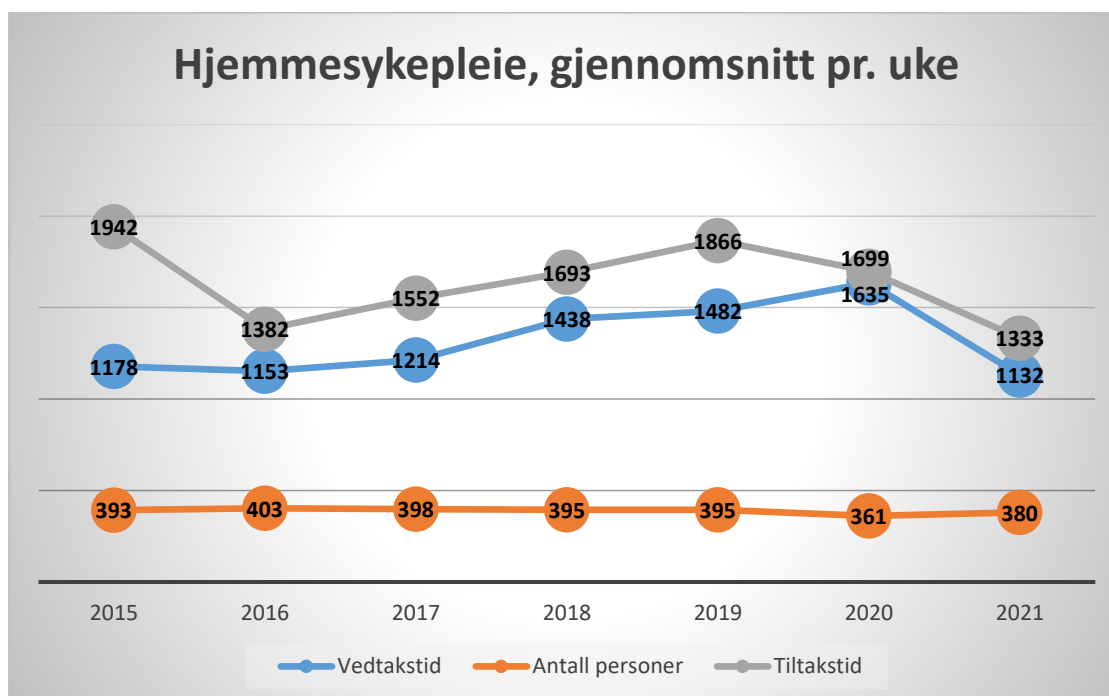
Det har ikke vært gjennomført brukerundersøkelser i 2021.

- Folkehelseprofil.
 - Det er nedgang i antall innbyggere. I framskrivningen av perioden 2025-2050, ser man at allerede i 2040, vil andelen innbyggere i aldersgruppen 80+ være høyere i Nordre Land kommune enn i aldersgruppen 15-24 år.
 - Andelen kvinner i kommunen er noe lavere enn antall menn, og denne forskjellen ser ut til å øke.
 - Nordre Land ligger lavest i regionen med prosentandel innbyggere som kommer fra innvandrerfamilier eller norskfødte med innvandrerforeldre.

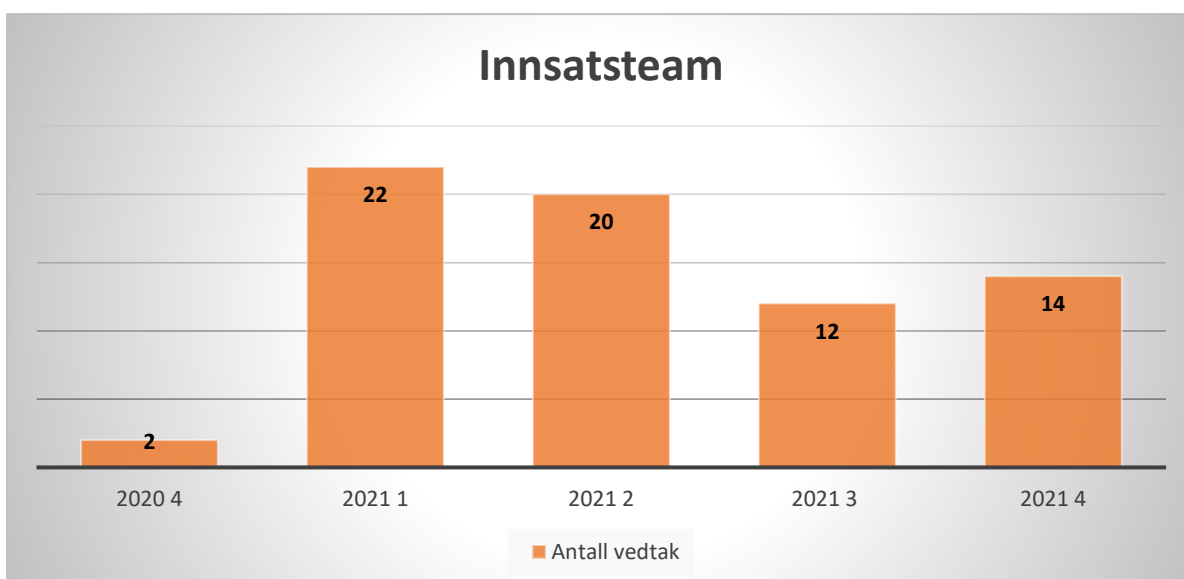
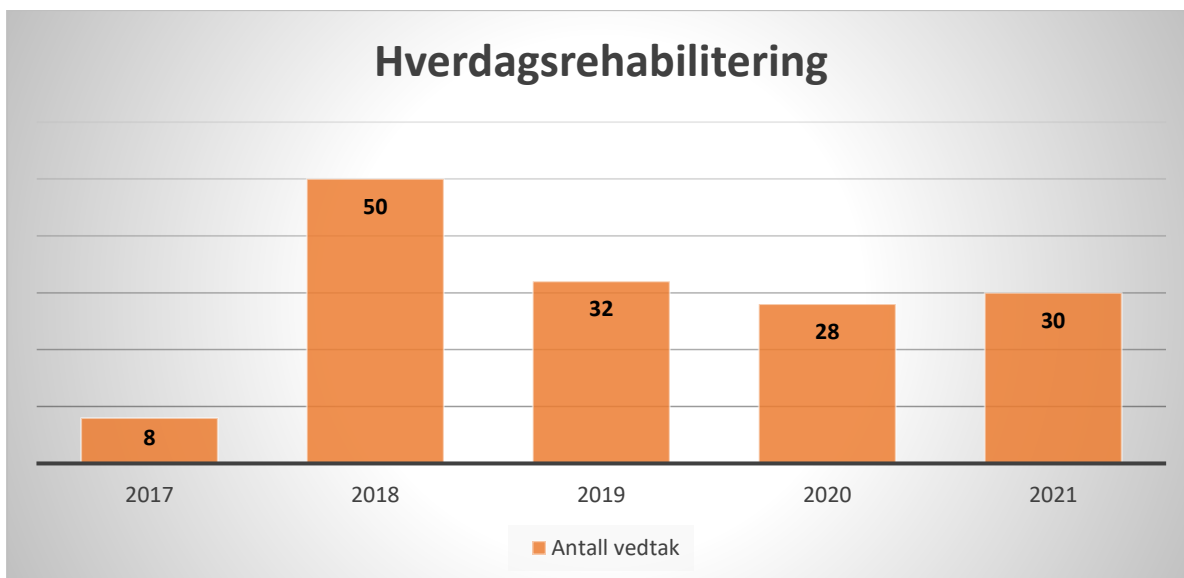
- Det ser fortsatt ut til å være en liten økning av personer som bor alene i husholdningen, i gruppen personer over 18 år. Folkehelseinstituttets fokus når det gjelder dette statistikkområdet, er at aleneboende antas å være en potensielt utsatt gruppe, både økonomisk, helsemessig og sosialt.
- Nærmere 80 % av befolkningen i Nordre Land bor i selveid bolig, og enebolig kommer høyest som type bolig.
- Relativt høy andel mottagere av stønad til livsopphold og andel varig uføretrygdede, og man ser en svak økning her. Det er flere kvinner enn menn som mottar arbeidsavklaringspenger i alle aldersgrupper, og det er en svak nedgang i andelen som mottar dette.
- Grupper som står utenfor arbeidsliv og skole har i gjennomsnitt dårligere psykisk helse og mer usunne levevaner enn de som er i arbeid.
- Når det gjelder type arbeid innbyggerne i Nordre Land har virke i, så kommer sekundærnæringer høyest. Deretter varehandel, hotell/restaurant, samferdsel, finans mv. Andelen innen helse/sosial, ligger 3. høyest i kommunen, med 774 innbyggere. Behovet for arbeidstakere i helsetjenestene kommer til å øke de kommende årene, grunnet aldersfordelingen i befolkningen og behov som en følge av dette.
- Vi ligger lavest i regionen på arbeidsledighet, i prosentandel etter arbeidsstyrken.
- Frafallsprosenten fra videregående skole i Nordre Land har vært i nedgang eller relativt stabil de senere årene. Det har vært jobbet med gode tiltak i forhold til dette i den videregående skolen på Dokka.
- Det er veldokumenterte sammenhenger mellom utdanningsnivå, materielle levekår og helse. Undersøkelser viser at det er sosial ulikhet i frafall fra videregående skoler i Norge, der utdanningslengde hos foreldre spiller inn. Dette viser seg også i Nordre land når en ser på frafallstatistikken. Utdanningslengde påvirker levekår for hele livsløpet og forskere peker også på koblingen læring gir på den psykiske helsen gjennom livet. Landkommunene ligger høyest i regionen på grunnskole som høyeste utdanningsnivå, og lavest på andel høyskole/ universitetsutdannede.
- Det ser ut til å være økning i trivsel på 7. og 10. trinn i Nordre Land etter glidende gjennomsnitt i perioden 2018-2021, men med variasjoner fra kull til kull. Denne positive økningen ser allikevel ut til å være høyest i regionen! Det har jobbet godt med fokus på lærings -og skolemiljø i Nordre Land-skolen de siste årene. Det ser allikevel ut til at Land-skolene ligger høyest i regionen i prosentandel av elever i 10. trinn som har opplevd mobbing.
- Når det gjelder tid benyttet på medier, ligger andelen ungdomsskoleelever i Nordre Land som bruker 4-6 timer daglig foran skjerm er høyere enn fylket og landet for øvrig.
- Andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive, er lavere i Nordre Land enn i fylket og landet for øvrig.
- Vi ligger også høyt på overvekt/fedme, sammenliknet med Innlandet og landet for øvrig. Faktorer som stillesitting og lite fysisk aktivitet kan være noen av forklaringsmodellene relatert til denne statistikken. Men årsaksfaktorene til overvekt er komplekse og mangeartede.
- Røyking blant kvinner i Nordre Land ser ut til å være i gradvis nedgang.
- Ligger fortsatt lavest i regionen på forventet levealder for menn og noe høyere på kvinner. Forventet levealder kan si noe om helsetilstanden i befolkningen.
- På legemeldt sykefravær befinner vi oss høyest i regionen, og etter glidende gjennomsnitt er det en gradvis økning her. Muskel- og skjelettlidelser, kroniske smerter og psykiske lidelser er blant de vanligste årsakene til sykefravær.

- Det er et høyt stabilt antall med personer som benytter primærhelsetjenesten for muskel- og skjelettlidelser.
- I Nordre Land er det jevnt høy bruk av primærhelsetjenesten for hjerte- og karsykdommer, men med en svak nedgang.
- På statistikken «dødelighet av kreft» (glidende gjennomsnitt fra 2009), ligger vi jevnt høyt i Nordre Land, og høyest i regionen.
- Det ser imidlertid ut til å være en relativt stor økning i bruk av antipsykotika, og noe økning i bruken av antidepressiva. Benyttelse av legemidler for søvn og beroligende midler ligger høyest i regionen (sammen med Vestre Toten) i aldersgruppen 0-74 år.
- Kommunen har over lang tid ligget høyt på bruk av primærhelsetjenesten ved psykiske lidelser. Økt dødelighet, sykmeldinger og uførepensjon er noen av de vanligste følgene av psykiske sykdommer. Tiltak for å utjevne sosial ulikhet og sosial støtte samt utviklet mestringsevne vil trolig virke som gode beskyttelsesfaktorer mot utvikling av psykiske lidelser.

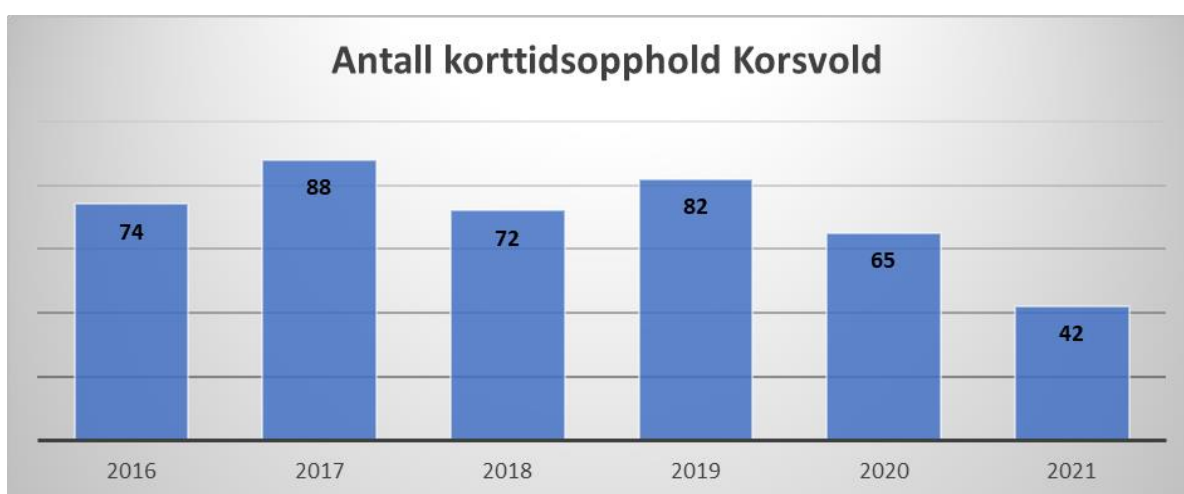
- Utviklingen i nøkkeltall i tjenestene.

Rapporter fra journalsystemet Gerica viser en liten økning i antall brukere, men redusert vedtaks – og tiltaksstid. 2021 har vært et krevende år med høyt fravær som har medført at oppgaver tilknyttet tiltaksplaner og vedtak har blitt nedprioritert opp imot pasientnært arbeid. Denne statistikken gjenspeiler ikke den reelle aktiviteten gjennom året. I tillegg må denne statistikken sees i sammenheng med antall personer som har mottatt hverdagsrehabilitering og tjenester fra innsatsteam fra hjemmesykepleien.

Innsatsteam startet opp i desember 2020 og statistikken viser kvartalsvis utvikling med totalt 68 vedtak i 2021.

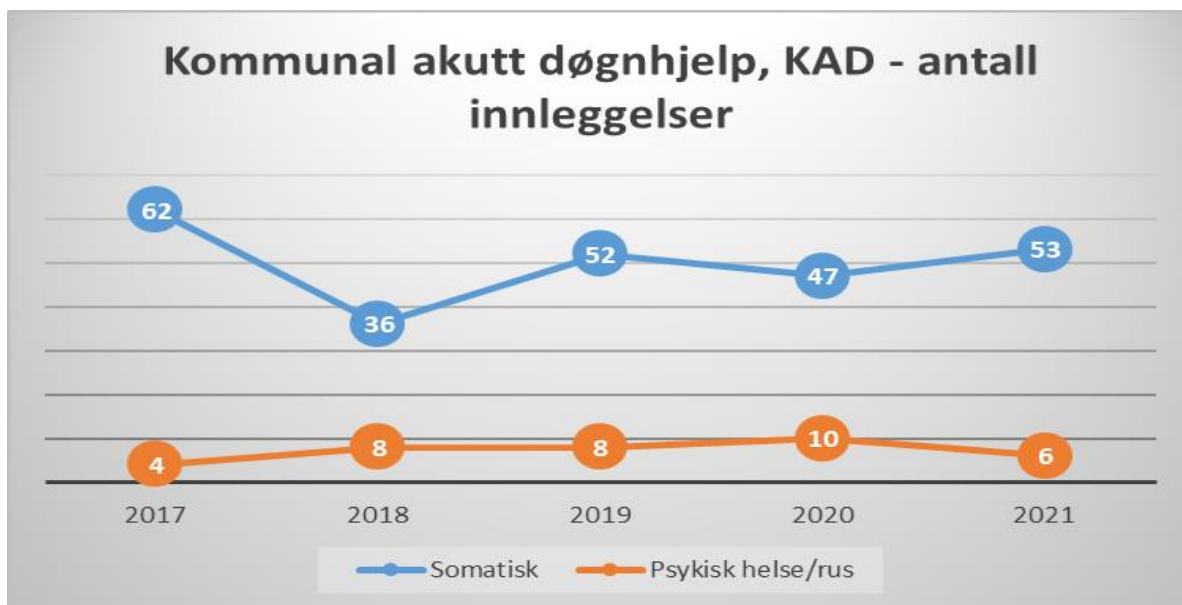
Reduksjonen i antall opphold er på grunn av lengre opphold.

Psykisk helse og rustjenesten mottar jevnt nye henvendelser.

Det har vært ledig kapasitet. Gjennomsnittlig tre ledige rom gjennom året, både som korttids- og langtidsopphold. Ved en mer normalisering etter første fase med covid-19 var det en forventning om en økning i behov og søknader om langtids – og korttids plasser og behov for korttids plass etter sykehusinnleggelse, men dette opplevde ikke tjenestene. I perioder har det vært flere ledige korttids plasser, noe som er svært uvanlig. Oppussing av rom ved langtidsavdelingene påvirker beleggsprosenten.

Dette er tjenester som tidligere medført sykehusinnleggelse, men som nå ivaretas av kommunehelsetjenesten.

Klima, miljø og areal

Slik ser vi om vi er på rett veg

- Utviklingen i luft- og vannkvalitet over tid.

Nordre Land kommune fortsatte i 2021 med arbeidet om å utarbeide ny klima- og energiplan. Kommunen har mottatt statlig støtte til dette arbeidet.

I 2021 har kommunen tatt i bruk renoverte renseanlegg på Dokka. Dette er et prosjekt som har vært utredet siden 2016, og hatt aktiv byggefase i 2020 og 2021. Foreløpige resultater viser at renseanlegget tilfredsstillende god de kravene som overordnede myndigheter stiller til renseresultater. I Synnfjell er renoverte renseanlegg på Spåtind og Nordrumssætra tatt i bruk. På grunn av en vesentlig økning i antall abonnenter, er det gitt bevilgning til å starte prosjektering av nytt Synnfjell RA som på sikt skal betjene alle hytter i Synnfjell Øst.

Det jobbes aktivt med å koble til flere hytter og husstander til eksisterende VA anlegg i Synnfjellet og Dokka. De siste årene er det gjennomført en rekke tilkoblingsprosjekter i kommunal regi på Dokka. Dette arbeidet går nå mot slutten, og man ser at det er igjen få husstander i nærheten av eksisterende ledningsnett som ikke er tilkoblet. Det er også i 2021 gjennomført rehabiliteringsprosjekt på vann og avløpsledninger i henhold til planen om å rehabilitere 1% av ledningsnettet hvert år.

Administrasjonen jobber kontinuerlig med kontroll av private avløpsanlegg og tiltak mot forurensing i landbruket iht. tiltaksplan for vannområdet Randsfjorden. Miljøforvaltningen i kommunen har i 2021 tatt tak i både grunnforurensing og kartlegging av resipienter i forbindelse med nye reguleringsplaner i Nordre Land.

- Dokumentasjon av reduserte utslipp til luft og vann.

Etter at kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt, er det ikke gjennomført målinger på luftkvalitet. Vannprøver fra renseanleggenes utløp gjennomføres jevnlig, og peker i retning av at grepene som er gjort i fjellet har gitt grei avkastning. Anleggene er allikevel sårbare, og det er derfor igangsatt prosjektering av nytt renseanlegg for å møte fremtidens utbygging i fjellet. Renseanlegget på Dokka er nå blitt renoverert og tilfredsstillende nå dagens rensekrav.

- Vedtatte arealplaner (kommunedelplaner, områdereguleringsplaner)
 - Revisjon av reguleringsplan for Synnfjellporten
 - Reguleringsplan for Klevmosæterhøgda
 - Utbyggingsavtale Torstumoen Sør
- Etterspørselen etter utbyggingsarealer og næringslivets tilfredshet med utvidelsesmuligheter/lokaliseringsmuligheter.

Det er en del etterspørsel etter arealer til maskinentreprenører som ønsker å bygge verksted og lagerbygg for maskiner, biler og utstyr. Det er også sporadisk etterspørsel etter utbyggingsarealer for industribygg. Vi har per i dag bare noen få dekar regulerte næringsarealer disponibelt. Dette må innarbeides i nye planer.

Det er byggestopp i Synnfjell Øst pga. manglende kapasitet på vann og kloakkrensing. Grunneierne arbeider med å utarbeide reguleringsplaner for nye områder og fortetting av eksisterende områder pågår for fullt.

Det er også en del etterspørsel etter utbyggingsarealer for boligbygging og flere utbyggere arbeider med reguleringsplaner. Eksempler på slike er Torstumoen sør og Braskerudjordet.

Vi har i år kjøpt «prestegardsskogen» så kommunen har nå et 180 da sammenhengende og sentrumsnært område som kan utvikles til boligformål.

- Utviklingen av nye bygg med fornybare materialer og energikilder.

I løpet av 2021 er to vesentlige byggeprosjekter ferdigstilt. Dette er renoverert skole i Torpa med ny flerbrukshall, og renoverert renseanlegg på Dokka. Begge prosjektene har hatt fokus på å gjenbruke hensiktsmessige betongkonstruksjoner. Det er opprettet dialog med lokale tilbydere av massivtrekonstruksjoner. Formålet med dette er å utrede muligheter for bruk av lokalt trevirke i konstruksjoner som renseanlegg, vannverk og overbygg for pumpestasjoner.

Bolig og nærmiljø

Slik ser vi om vi er på rett vei

- Vekst i innbyggertallet.

Innbyggertallet i Nordre Land har i løpet av de siste åra hatt en nedadgående trend, og er nå under 6.600 innbyggere. Pr 31.12.2021 var det 6.577 innbyggere i Nordre Land kommune. Dette er 4 innbyggere færre enn året før som er en mindre befolkningsnedgang enn foregående år. Kilde: ssb.no.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Befolkning ved inngangen av året	6751	6773	6750	6671	6633	6581
Fødde	67	49	56	61	38	52
Døde	84	79	92	78	78	93
Fødselsoverskudd	-17	-30	-36	-17	-40	-41
Innvandring	64	53	21	28	20	44
Utvandring	13	12	7	5	18	27
Innflytting, innalandsk	250	236	184	193	242	268
Utflytting, innalandsk	258	271	241	237	256	247
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	43	6	-43	-21	-12	39
Folkevekst	22	-23	-79	-38	-52	-4
Befolkning ved utgangen av året	6773	6750	6671	6633	6581	6577

- Utvikling i bygging av boenheter.

Det er stabil lav aktivitet i boligbygging i Nordre Land og antall boliger i kommunen er stabilt. Tabell 06265: Boliger, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år fra ssb.no viser utviklingen:

	Boliger (beboede og ubebodde)						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
K-3448 Nordre Land							
Enebolig	2 975	2 985	2 989	2 983	2 986	2 990	2 993
Tomannsbolig	155	156	156	156	160	160	170
Rekkehus, kjedehus og andre småhus	304	304	304	304	304	304	304
Boligblokk	90	90	96	100	100	100	104
Bygning for bofellesskap	27	27	27	27	27	27	27
Andre bygningstyper	81	79	80	80	81	87	89

Det er flere boligprosjekter på gang, og for 2022 ser vi utslag på statistikken for tomannsboliger og boligblokk.

Kultur og frivillighet

Slik ser vi om vi er på rett vei

- Innbyggerundersøkelser som viser tilfredsheten med kulturtilbudet og med mulighetene for friluftsliv og fysisk aktivitet.

Det ble ikke gjennomført brukerundersøkelser på Tjenesteområdet kultur i 2021.

- Stabilt eller økende antall medlemmer i frivillige organisasjoner.

Nøyaktig statistikk for samlet antall medlemmer i frivillige lag og foreninger finnes ikke. Den eneste oversikten som gir oss en pekepinn på dette er nøkkeltallet som danner utgangspunkt for fordelingen av kulturmidler. Nøkkeltallet fremkommer ved at medlemmer over 18 år teller som 1, medlemmer under 18 år teller som 5 og medlemmer som trenger særlig tilrettelegging teller som 10. Sammenligningen av nøkkeltallet blir upresis fordi variasjoner i antallet i hver kategori kan utligne hverandre, og ikke minst fordi nøkkeltallet bare inneholder tall fra de lagene som søker om kommunalt driftstilskudd. Nøkkeltallet viser en markant nedgang fra 2010 til 2015, deretter en økning i årene 2016 og 2017, mens det i 2018 gikk noe ned, for så å stige igjen i 2019. Fra 2019 til 2020 har nøkkeltallet steget noe for idrettslagene, men sunket en god del for andre lag/foreninger, slik at totaltallet er vesentlig lavere i 2020 enn 2019. Dette skjedde ytterligere i 2021, så trenden er fremdeles synkende.

År:	Idrett:	Andre:	Totalt:
2010	9372	6275	15647
2015	6888	4791	11679
2016	7393	5379	12772
2017	7504	5410	12914
2018	7057	4866	11923
2019	7192	5467	12659
2020	7248	4416	11664
2021	6148	4037	10185

- Stabilt eller økende antall kulturarrangementer med høy kvalitet og stor oppslutning.

Det føres ingen statistikk på dette, men det er på det rene at koronasituasjonen har medført et vesentlig lavere antall kulturarrangementer av alle slag enn det som er normalt. Inntrykket er også at publikumsoppslutningen om de arrangementene som har blitt gjennomført, har vært lavere enn den normalt ville ha vært.

- Stabil eller økende oppslutning om kommunale kulturtiltak.

Kino:

Det er normalt at besøkstallet på kinoen varierer en del fra år til år, men i 2020 var besøkstallet under 1/3 av tallet for 2019. Koronasituasjonen er hovedårsaken til at både antall titler, antall visninger og besøkstallet var så lavt som det var i 2020. Dette var også gjeldende i 2021, og man ser at mange har fått nye rutiner med å se filmer på ulike strømmetjenester. Selv om antall visninger var flere i 2021, enn i 2020 var fremdeles besøkende lavt. En annen grunn kan være at mange premierer har blitt flyttet og utsatt.

År:	Besøk:	Titler:	Visninger:
2015	7449	98	188
2016	9900	116	212
2017	7396	116	201
2018	8706	124	210
2019	7921	140	227
2020	2493	68	148
2021	2697	85	175

Bibliotek:

I 2021 var det en økning i antall utlån på biblioteket. Grunnen til dette er at biblioteket klarte å ha åpent, men med restriksjoner, slik at låneren synes det var trygt å gå dit. Biblioteket har fått mange tilbakemeldinger om at det var svært savnet under nedstenging, både av lånere og besøkende som benytter seg av andre tilbud på biblioteket. Derfor var det nok gledelig med åpent bibliotek i 2021

År:	Utlån	Besøk	Besøk på arrangementer
2015	36714	12200	-
2016	28128	11480	1029
2017	27776	12120	862
2018	29457	13350	2105
2019	33174	12507	1741
2020	20108	8347	809
2021	21206	8532	450

Kulturskole:

Det har vært et krevende år for alle kulturskoler. Elevtallene stuper drastisk over hele landet. Det er viktig å være klar over årsakene, og at disse muligens er midlertidige.

- Avlyste og utsatte forestillinger. Dette er gulrota mange jobber mot.
- Strammere økonomi for noen familier der foreldrene har blitt arbeidsledige/permittert.
- Vanskeligere å drive rekruttering grunnet smittevernregler og kulturskolens manglende tilstedeværelse i grunnskolene.
- Frafall grunnet perioder med digital undervisning. Noen elever takler denne type undervisning dårligere enn andre, og gruppeundervisning fungerer generelt dårlig digitalt.

Sammenlignet med andre kulturskoler har likevel Nordre Land kulturskole klart seg bra i pandemien. Tilbakemeldinger fra foresatte og elever har kun vært positive. Lærerne har alle vist en stor kreativitet, evne og vilje til omstilling. For mange barn og unge har kulturskolens tilbud betydd ekstra mye i denne perioden fordi så mye annet har blitt stengt ned helt.

År:	Antall elever	Antall elevplasser	6-15 år med kulturskoleplass
2015	205	321	25,6%
2016	224	324	24,4%
2017	239	397	27,2%
2018	208	303	27,4%
2019	176*	301*	23,0%
2020	147	226	21,1%

2021	145	241	19,3 %
------	-----	-----	--------

* I tillegg kommer barn og ungdom som får «drop-in-timer» på Parken og elever på 3. trinn ved DBS som har klassekorps med lærere fra kulturskolen. Disse elevene er ikke registrert som kulturskoleelever selv om de mottar tjenester fra kulturskolen. (Klassekorps ved TBUS er for øvrig ikke mulig å gjennomføre før ny skole står ferdig.)

Parken ungdomsklubb:

Parken ungdomsklubb ga gratis medlemskort til de som ønsket å være medlemmer i 2021. Dette fordi det var langt ut i året før det kunne være «vanlige» klubbkvelder. Det var også lite aktiviteter i 2021, og noen av de aktivitetene som skulle arrangeres måtte avlyses pga. nye nedstenginger. Besøk pr. kveld er et paramenter som er litt misvisende. På de kveldene som har hatt åpent, har det variert veldig mellom tirsdager og fredager. Tirsdager har hatt i gjennomsnitt 90 stk., og fredager 140. Det som blir rapportert er et snitt på dette, 115.

År:	Medlemmer (årets slutt):	Besøk pr kveld (gjennomsnitt):
2015	289	95
2016	270	89
2017	269	84
2018	261	81
2019	259	80
2020	-	60
2021	270	115

3. Fellesinntekter og fellesutgifter

Innenfor fellesinntekter og fellesutgifter fordeler avvikene seg som følger:

Ansvar		Regnskap i år	Budsjett inkl. endring	Avvik
17112	Konsesjonskraft	-9 200 000,00	-9 200 000	0,00
81111	Skatter	-162 206 241,41	-161 671 000	-535 241,41
81121	Eiendomsskatt	-32 720 807,02	-33 462 000	741 192,98
82111	Statlige rammetilskudd	-272 271 359,00	-263 381 000	-8 890 359,00
82131	Statstilskudd flyktninger	-11 283 895,45	-8 422 000	-2 861 895,45
82522	Kompensasjonstilskudd	-1 833 353,00	-2 000 000	166 647,00
91111	Renter / omkostninger på lån	8 816 864,66	8 689 000	127 864,66
91112	Andre renter / omkostninger	-8 109 782,26	-7 700 000	-409 782,26
92111	Avdrag på lån	25 260 132,00	24 360 000	900 132,00
93111	Disposisjonsfond	9 665 560,48	7 334 000	2 331 560,48
93121	Bundne driftsfond	84 623,00	0	84 623,00
97111	Overført til kapitalregnskap	2 300 000,00	2 300 000	0,00

- = merinntekt eller mindreutgift

+ = mindreinntekt eller merutgift

Ansvar 17112 Konsesjonskraft er knyttet til inntektene fra salget av kommunens konsesjonskraft, 39,886 413 GWh. I 2021 ble konsesjonskraften solgt etter en forvaltningsmodell. En forvaltningsmodell innebærer at kommunen får alle inntektene opp til budsjettprisen, også får kommunen 80 % av inntektene over denne prisen. I tillegg betales det et honorar for forvaltningen. I 2021 var budsjettprisen 24,31 øre. Etter et 2020 med historisk lave strømpriser, har 2021 vært et ekstremt år med tanke på strømprisene, og det skyldes flere faktorer. En kald vinter og varm sommer med lite vind og nedbør, samt rekordhøye priser på gass, kull og CO2 har ført til at prisene har skutt i været. Strømprisene i Sør-Norge ble ekstremt høye i andre halvdel av 2021. Det ble derfor vesentlige merinntekter på området konsesjonskraft i 2021, sammenlignet med opprinnelig budsjett ble det merinntekter på kr 9,2 mill. Budsjettet ble justert opp i tertialrapportene i løpet av året i takt med forventede inntekter rapportert fra forvalter. Ved årets slutt var merinntektene sammenlignet med justert budsjett kr 5,5 mill. Dette ble avsatt til et kraftfond (disposisjonsfond). Avviket som fremkommer i tabellen ovenfor er derfor 0,-.

Nordre Land kommune har merinntekter på skatter sammenlignet med budsjett på vel kr 0,5 mill. i 2021. Skatteinngangen for 2021 sammenlignet med året før var 16 % høyere for kommune-Norge enn i 2020. Økningen i 2021 kan knyttes til flere forhold, blant annet:

- Forskuddstrekk har nasjonalt økt med nesten 15 prosent, eller 23 mrd. kroner
- Forskuddsskatt har nasjonalt økt med i overkant av 12 prosent, eller 2 mrd. kroner
- Marginoppgjør trekker også opp. Ubenyttet marginavsetning ble inntektsført og fordelt i november. Marginoppgjøret i 2021 ga nasjonalt en samlet økning i inntektene på om lag 1,5 mrd. kroner sammenliknet med 2020.
- Korrigerende fordelingsstall øker inntektene nasjonalt med 1,7 mrd. kroner

- Innbetalt restskatt øker nasjonalt med nær 3,9 mrd. kroner

Relativt sett kom en større andel av skatteveksten sent på året. Desember er vanligvis en begrenset skattemåned og normalt kommer i underkant av 1 prosent av årets skatteinntekter i denne måneden. I 2021 kom imidlertid 2,9 prosent av kommunesektorens skatteinntekter i desember. 4. termin for forskuddsskatt ble endret fra 15. november til 15. desember. Dette «flytter» en del penger som normalt kommer i november til desember.

Nordre Land hadde en skattevekst på 7,3 % sammenlignet med skatteinngangen i 2020. Siden Nordre Land hadde en lavere skattevekst enn landet for øvrig, ble inntektsutjevningen i rammetilskuddet vesentlig høyere enn budsjettert. En økt skatteinngang for kommunene har vært en tendens de siste årene. Denne økte skatteinngangen har de siste årene blitt synliggjort fra statlig hold i siste kvartal, og med overføring til kommunene i skattemånedene november og desember. Dette er også tilfellet for de betydelige merskatteinntektene i 2021, som for Nordre Land kommune sin del primært innebærer økt rammetilskudd gjennom inntektsutjevningssystemet.

Statlige rammetilskudd gav totalt en merinntekt sammenlignet med budsjett på kr 8,9 mill. Dette er i all hovedsak altså inntektsutjevning.

Kommunen mottok kr 10,767 mill. som koronakompensasjon gjennom inntektssystemet i 2021. Nordre Land kommune hadde kr 7,3 mill. i direkte merutgifter til korona i 2021, utgiftsført på koronaobjektene. Kr 7,3 mill. av koronakompensasjonen er fordelt på ansvarsene i tjenesteområdene, for å dekke merutgifter knyttet til korona som er ført på koronaobjektene der. Dette betyr at kommunen har kr 3,4 mill. til ikke kompensert inntektsbortfall samt omdisponeringer og andre utgifter som ikke er ført på koronaobjektene.

Statstilskudd flyktninger ble kr 2,9 mill. høyere enn budsjettert. Inntekter knyttet til flyktninger avhenger av antallet som bosettes inneværende år, i tillegg til tilskuddene som kommer for år 2 - 5 for allerede bosatte flyktninger og familiegjenforeninger. Budsjettet for 2021 ble lagt med en forventning om at det ikke ville komme noen flyktninger i 2021, basert på flykningsituasjonen som var i verden på grunn av koronapandemien. Men Nordre Land kommune har bosatt 10 flyktninger i 2021, 4 voksne og 6 barn. I tillegg er det 7 personer på familiegjenforening, 3 voksne og 4 barn.

Renter og omkostninger knyttet til Nordre Land kommune sine lån i Kommunalbanken, KLP og Husbanken ble lavere som budsjettert. Ved inngangen til 2021 hadde Norge en styringsrente på 0 %, og fra 23. september 2021 ble styringsrente satt opp til 0,25 og ytterligere økt til 0,5 fra 16.12.2021. Dette har medført lavere rente på kommunens innlån, og derfor mindre utgifter sammenlignet med budsjett. Gjennomsnittlig lånerente for 2021 ble 1,55 %.

Avdrag på lån er kr 0,9 mill. over budsjett. Dette skyldes periodisering av avdrag på ordinære innlån, da deler av årets låneopptak ble foretatt tidlig på året som følge av gunstige fastrentetilbud.

Avsetning til disposisjonsfond er kr 2,3 mill. høyere enn budsjettert som følge av mindreforbruket i kommunen og at dette da skal avsettes til disposisjonsfond i forbindelse med regnskapsavslutningen. Det betyr at den budsjetterte avsetningen til generelt disposisjonsfond på kr 7,334 mill. er gjennomført, og at fondet er styrket med denne

opprinnelig budsjetterte avsetning i tillegg til avsetningen av mindreforbruket på kr 2,3 mill. Fondsavsetninger i tråd med budsjettet er viktig for å søke å bygge opp og opprettholde et disposisjonsfond som sikrer robusthet og økonomisk buffer til å møte økonomiske utfordringer eller ønskede politiske satsninger og handlingsmål.

4. Årsrapport fra tjenesteområdene

4.1 Organisasjonsutvikling

For Organisasjonsutvikling har året vært sterkt preget av krisehåndtering med fokus på smitteverntiltak, risikostyring, bedring av ikt-sikkerhet, omdisponering av ansatte og utstrakt informasjonsvirksomhet internt i organisasjonen. Vakanser i ulike lederroller, enkelte utfordringer i arbeidsmiljø og -kultur, tyngre enkeltsaker og behov for bedre ressursstyring har økt behovet for lederstøtte fra organisasjonsutvikling til den øvrige delen av organisasjonen.

Økonomi

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Totalt	33.596.633	32.188.691	95,81 %

Kommunalsjefs kommentarer om økonomistatus:

Organisasjonsutvikling har et mindreforbruk på ca. kr. 1,4 mill. Hovedårsakene til dette avviket er:

- Mindreforbruk på opplæringskontoret grunnet forlengelse av lærlingperiode for flere lærlinger som følge av sykefravær, samt refusjon sykepenger for lærlinger i tillegg til færre lærlinger.
- Vakanser i fellestjenesten.
- Sykelønnsrefusjon uten vikarinneleie.
- Mindreutgifter til datakommunikasjon, lisenser og vedlikeholdsavtaler innenfor IKT.

Nærvær

	2021	2020
Korttidsfravær	1,7 %	1,2 %
Langtidsfravær	3,4 %	1,2 %
Totalt	5,1 %	2,4%

Det har vært en økning i sykefraværet. Økning i korttidsfravær er i all hovedsak relatert til korona, mens økning i langtidsfravær kan i liten grad relateres til forhold på arbeidsplassen.

«Hva har skjedd i 2021»?

Satsningsområder i Organisasjonsutvikling måtte i stor grad endres som følge av pandemien, herunder utsettelse av flere tiltak i arbeidsgiverstrategien og planarbeid i forhold til vedtatt planstrategi. Mye av ledelseskapasiteten har gått med til kriseledelse og

økonomistyring. Avdelingen har, ut over ordinære driftsoppgaver hatt følgende satsningsområder:

- Pandemihåndtering med behov for styring av samarbeidet med tillitsvalgte og verneorganisasjonen
- Forberedelser til og gjennomføring av arkivtilsyn og styrking av kommunens arbeid etter arkivforskriften. Det ble utarbeidet egen arkivplan og tilsynet avdekket at det var jobbet meget godt i forkant og forbedringsområder/avvik som ytterligere vil bidra til at vi forbedrer arkivarbeidet.
- Oppstart av arbeidet for å styrke kommunens IKT-sikkerhet generelt.
- Utstrakt lederstøtte innen ressursstyring, inkl. økonomikontroll, prosesser med bemanningsmessige konsekvenser, samt forbedringsprosesser ute i tjenestene.
- Videreføring av kommunens arbeid med å digitalisere og/eller effektivisere arbeidsprosesser.
- Overordnet administrativ organisering er vedtatt
- Planlegging og håndtering av Covid-19, herunder spesielt vaksineringskommunikasjon og oppfølging av nasjonale retningslinjer.
- Planlegging og gjennomføring av Stortingsvalg- med økte smittevern tiltak

4.2 Tjenesteutvikling 0-24

Økonomi

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Totalt	149.389.411	146.564.356	98,11 %

Kommunalsjefs kommentarer om økonomistatus:

Tjenesteutvikling 0-24 har et mindreforbruk på om lag kr 1,5 mill. i forhold til justert budsjett. Dette etter at økonomisk ramme til barnehage er blitt justert opp etter antall barn og minimumsbemanning etter 1. og 2. tertial. Økonomistyring har hatt stort fokus i 0-24, og årsresultatet er et resultat av god økonomikontroll og tett dialog mellom ledernivåene.

Barnevern har også et mindreforbruk på 1,3 mill. I dette inngår en mindreutgift på administrative ressurser ved Gjøvik og Land barnevernstjeneste, samt lavere utgifter til barnevernstiltak enn estimert i budsjettforutsetningen.

Det er gjennomgående god balanse i alle budsjettansvar innenfor tjenesteområdet, med små og forklarbare variasjoner mellom tjenestene. Det vitner om god økonomikompetanse hos lederne på tjenestenivå.

Det er viktig å understreke at stram økonomi gir konsekvenser på tjenestekvalitet og at målsettingene må reduseres når ressursinnsatsen er så vidt lav.

Nærvær

	2021	2020
Korttidsfravær	1.9 %	2.0 %
Langtidsfravær	8.3 %	7.8 %
Totalt	10.2 %	9.8 %

Sykefraværet er relativt stabilt høyt for både 2020 og 2021, og en ser at en stor andel av fraværet både kort- og langtidsfraværet er koronarelatert. Fraværet har hatt en liten nedgang på korttidsfravær på 0,1% og en økning i langtidsfraværet på 0.4%. Det merkes en slitasje i organisasjonen noe som påvirker at fraværet har økt. Dette har synliggjort seg særlig i 4.kvartal 2021. Det er også forholdsvis store variasjoner i fraværet mellom de enkelte tjenester. Enkelte har forholdsvis høyt fravær over tid mens andre har stabilt lavt fravær.

I tabellen over er tallene for psykisk helse og rus og læringscenteret fra 2020 tatt ut, slik at tallene er sammenlignbare for 2020 og 2021.

Avd. for tjenesteutvikling 0-24 har stort fokus på inkluderende og godt arbeidsmiljø, og mener at god ledelse er et viktig grep for å sikre tilstrekkelig nærvær i tjenestene.

Korona

Koronaen har som i 2020 også preget tjenesteområdet i 2021 og tjenesteområdene barnehage og skole har båret preg av fokus på drift og håndtering av restriksjoner i forbindelse med korona. At barnehager og skoler har vært åpne er av stor betydning for barn, unge og deres familier. Dette har igjen påvirket utviklingsarbeidet ute i tjenestene som har måttet komme i andre rekke. Koronaen har som nevnt i avsnittet om nærvær ført til slitasje og høyere fravær samt noe redusert motivasjon for utviklingsarbeid.

PP-tjenesten har også hatt utfordringer i forbindelse med Covid-19. Det har vært vanskelig å unngå at det blir noen forsinkelser i arbeidet med kartlegging, observasjon og oppfølging ute i barnehager og skoler. Likevel har det fungert å gjennomføre møter på digitale plattformer med foreldre, barnehager, skoler og andre eksterne samarbeidspartnere. PP-tjenesten hadde svært lite sykefravær i 2021.

NAV har stort sett drevet som normalt takket være mobilitetsløsning og hjemmekontor. Tjenesten har hatt et stabilt lavt fravær gjennom året.

Helsesykepleiertjenesten har vært sterkt påvirket av pandemien. Det har gjennom perioden vært en forventning fra helsedirektoratet om at tjenesten skulle fungere så tett opp til normalen som mulig for å ta vare på gravide, barn, unge og deres familier. Tjenesten har iblant følt seg smittevernmessig utsatt i jobben, ved opprettholdelse av konsultasjoner som normalt. Tre av de ansatte har deltatt i smittesporing, men i løpet av 2021 ble det kun ledende helsesykepleier som fortsatte med det.

Massevaksinering har vært utført ukentlig i 2021, og der har tjenesten stort sett bidratt med 30% stilling. Oppgaver har vært flyttet på innad, noe som har gitt ekstra belastning for alle.

Merutgifter i forbindelse med korona har vært utgifter til desinfeksjonsmidler og munnbind, samt den tid som er brukt inn i smittesporing og vaksinering.

Tjenesteutvikling 0-24 har fått kompensert ca. 1.5 millioner i merutgifter i forbindelse med korona. Dette er hovedsakelig vikarinnleie og skyssutgifter for elevene i Torpa som måtte deles på flere lokasjoner for å opprettholde gult nivå.

«Hva har skjedd i tjenesteområdet i 2021»?

Tverrfaglig samarbeid og pilot 0-24

Kommunen er fortsatt tidlig i implementeringsprosessen av samhandlingsmodellen BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats), med handlingsveileder og stafettlogg, men en ser at verktøyene og modellen stadig blir bedre kjent og verdsatt ute i tjenestene. Modellen legger til rette for tverrfaglig samarbeid og bidrar til trygghet blant ansatte og innbyggere ved å tydelig vise hvordan oppfølgingen rundt barn og unge i Nordre Land skal gjennomføres. Som del av satsningen er det i løpet av 2021 sertifisert 34 ansatte fra barnehage, skole, helsesykepleiertjenesten og PPT i foreldreveiledningsmetoden COS (circle of security). Kompetansen skal spres ut på ansatte i tjenesteutvikling 0-24 og bidra til å utvikle en reflekterende praksis i hverdagen, på arenaene der utfordringene er. COS skal være grunnmuren i alt arbeid med barn, unge og deres familier.

Kompetanseteam inngår som del av den tverrfaglige innsatsen og BTI. Teamet ble opprettet i mai 2019 og evaluert våren 2021. Østlandsforskning stod for evalueringen, som konkluderte med behov for tydeliggjøring av mandat og justering av innhold. I tillegg ble en samarbeidsavtale med barneverntjenesten og BUP signert. Denne skal bidra til gode overganger og godt samarbeid rundt gravide, barn, unge og deres foreldre.

Et revitalisert kompetanseteam ble presentert høsten 2021, forsterket med deltagelse fra NAV. Endringene har bidratt til at teamet fyller et behov ute blant ansatte, målgruppa og i tjenestene, både på individ- og systemsaker.

Høsten 2021 mottok kommunen midler til foreldrestøttende tiltak, for å opprette familieveilederstillinger. Dette behovet er synliggjort gjennom fokuset på tidlig innsats og samarbeid, samt gjennom arbeidet med å kartlegge tjenester og tilbud opp mot Oppvekstreformen som trer i kraft fra 2022. To årsverk familieveiledere ble ansatt fra 1. januar 2022, med to års varighet.

Kommunens deltagelse i pilot for programfinansiering (pilot 0-24), muliggjør utviklingsarbeidet i tjenesteutvikling 0-24. Tilskuddet som skal bidra til å gi bedre samordnede tjenester og mer helhetlig innsats for utsatte barn og unge, samt deres foreldre, gir kommunen større handlingsrom til å utvikle tjenester og tilbud til målgruppen. Piloten går frem til sommeren 2023.

Grunnskole

Den viktigste satsingen i Nordre Land skolen i 2021 har vært etablering av ny lederstruktur. Ny lederstruktur skulle etableres både på Dokka barne- og ungdomsskole og Torpa barne- og ungdomsskole fra skolestart august 2021. Hovedmålet med endret lederstruktur i Nordre Land-skolen var bedre læring for elevene.

Dette målet oppnås ikke gjennom strukturendring alene. Det har vært satset på felles lederutvikling for de nye ledergruppene med Høgskolen i Innlandet som faglige støttespillere. Det har vært viktig å vurdere behov for ledelse som bidrar til endringer på alle nivåer helt inn til elevene. Hva kreves av *rektorrollen* for at avdelingslederne skal oppleve at de kan gjøre en god jobb som bidrar til å utvikle personalet? Hva kreves av *avdelingslederrollen* for at personalet skal oppleve at de kan gjøre en god jobb som bidrar til å utvikle elevene? Hva kreves av *lærerrollen* for at elevene skal oppleve at de får utnyttet sitt potensiale? Det er en lenke av roller som skal øke læringsresultater og sikre livsmestring hos elevene. Prosessen er i gang, og fortsetter gjennom 2022.

Digitaliseringsprosjektet fortsetter og skolene i Nordre Land har kommet langt i å styrke læring med bruk av digitale verktøy. Samtidig er vi bevisste på at læring også skjer ved bruk av bøker, uteområder og samhandling.

Begge nevnte satsingsområder må ses i sammenheng med innføring av Fagfornyelsen. Fagfornyelsen krever en noe annen tilnærming til læring enn det tidligere læreplaner har gjort. Samfunnet har endret seg kunnskap endres raskere, og derfor vektlegges nå kritisk tenking, tverrfaglige sammenhenger og det å lære og lære mer enn tidligere.

Barnehage

Det største satsingsområdet for Nordre Land barnehagen i 2021 har vært i forbindelse med lovendring i barnehageloven med nytt kapittel om barnehagens psykososiale barnehagemiljø. Satsingen har hovedfokus på barnehageområdet både lokalt i kommunen samt i den felles regionale kompetansehevingen i Gjøvik-regionen (ReKomp). I den regionale kompetansehevingen er også lederrollen på styrer og pedagogisk leder-nivå et satsingsområde. Satsingen på psykososialt barnehagemiljø tar særlig for seg voksenrollen og ses i sammenheng også med kommunens COS-satsing. Fellesskapsforståelsen for Nordre Land barnehagen er et satsingsområde som er startet opp. Her ser vi imidlertid at pandemien har gitt begrensninger i forhold til møter på tvers av barnehagene som er et prioritert tiltak innenfor satsingsområdet. Pandemien har også gjort til at utviklingsarbeidet har kommet i andre rekke både lokalt og regionalt. Utviklingsarbeidet har primært blitt gjennomført i den enkelte barnehage. De felles øktene en har fått til å gjennomføre er blitt gjennomført digitalt.

Dæhli barnehage ble i kommunestyret 17.12.2020 vedtatt avvirket fra 01.08.2021. Tiden fra våren 2021 og frem mot oppstart av nytt barnehageår august 2021 ble brukt til å sikre avvikling av barnehagen og overgang for barn og ansatte til nye barnehager.

Det har foregått en dreining i bruk av bemanning for å holde budsjettammer. Bemanningen har i 2021 blitt redusert for å være på minimumsnorm. Dette ses i sammenheng med strukturendring og nedgang i barnetall – kommunens demografiutvikling. Året har gitt en god kontroll på antall ansatte og barn i alle barnehagene i kommunen samt en god og oversiktlig økonomistyring. Dette har ført til at barnehageområdet nå starter 2022 med realistiske budsjett.

Oppsummert har barnehageområdet i 2021 måtte fokusere mye på drift da pandemien har krevd ressurser og organisering samtidig som strukturendring og bemanning på minimumsnorm har vært omfattende prosesser.

PPT

PP-tjenesten har hatt et år med store utskiftninger i personalet. Det er ansatt ny leder og ny PP-rådgiver, i tillegg sluttet tjenestens logoped sommeren 2021. Godt rekrutteringsarbeid førte til at alle stillinger var besatt ved utgangen av året. Ansatt i logopedstillingen starter i januar 2022.

PP-tjenesten har en ansatt som jobber med veiledning i barnehage og skole, på individ- og systemnivå. Veileder har god kompetanse innen trygghetssirkelen og traumbasert omsorg som er metodene tjenesteutvikling 0-24 ønsker å benytte i arbeidet med gravide, barn, unge og deres familier. Veiledningen har vært mye benyttet og tilbakemeldingene viser at dette har god effekt.

Leder for PP-tjenesten deltar i kompetanseteam. Det er et tett samarbeid med teamet i ulike saker som krever tverrfaglig samarbeid.

PP-tjenesten får tilmeldt systemsaker fra barnehage og skole. I tillegg samarbeides det tett med barnehager og skoler på individsaker. PP-tjenesten har per desember 2021 kompetansen som er nødvendig for å tilby gode tjenester til barn og unge, og tilbakemeldingene påpeker at tjenesten er synlig ute i barnehager og skoler og bidrar i arbeidet med barn og unge med særskilte behov.

PP-tjenesten har, som en del av tjenesteutvikling 0-24 opplevd å samarbeide noe tettere med andre kommunale tjenester rundt barn og unge.

Helsesykepleiertjenesten

Helsesykepleiertjenesten har innført elektronisk arkiv/post ut i fagsystemet HsPro.

Tross pandemi er det gjennomført COS-P kurs, foreldreforberedende kurs og ICDP-kurs på arabisk. ICDP-kurset ble gjennomført på Sølve, med tre deltakere fra Nordre Land og to fra Søndre Land.

Det er i løpet av året ansatt fast jordmor i 80% stilling. Dette har tidligere vært på engasjement. Mye av tiden i 2021 har også gått med til forberedelser og arbeid med at helserådgiver i videregående skole skulle bli kommunalt ansatt fra 01.01.22.

Utførelsen av skolehelsetjenesten i Torpa var utfordrende i 2021, da skolen var under bygging og elevene var plassert i tre ulike lokasjoner.

Når det gjelder satsingsområder har alle tatt fordypning COS opp mot de aldersgrupper de jobber med. Tema språkutvikling hos fremmedspråklige er tatt opp igjen i samarbeid med PPT.

NAV

Tjeneste har vært preget av store svingninger i brukermassen som NAV skal følge opp. På det meste har det vært opp mot 800 brukere som stod registrert i vårt system, og som ønsket bistand fra oss, mot normalen som ligger et sted mellom 450-500 brukere.

Flyktningetjenesten kom inn i NAV fra 2. jan 21, og har klart å bosette iht. måltall i 2021 (10 pers). Tjenesten har vært sårbar på grunn av personalsituasjonen, men har vært løst fortløpende.

Satsningsområdene til NAV har vært flere, bla. markedsarbeid (herunder bedriftspleie og støtte i kommunen), tett og tidlig oppfølging av sykmeldte, arbeidsledige og de på arbeidsavklaringspenger, spesielt de under 30 år og flyktninger. NAV vurderer selv å ha lykket med å skape en tjeneste som leverer stabilt godt. Tjenesten har i 2021 en forbedring på NAVs målekort på flere indikatorer sammenlignet med tidligere år.

Gjøvik og Land barnevernstjeneste

2021 har vært preget av koronatiltak, forberedelse til barnevernsreformen, endringer og midlertidighet i barnevernsledelsen og øvrig kommuneledelse, systemtilsyn fra Statsforvalteren og påfølgende oppfølging av dette. Økning i antall saker, tidvis redusert kapasitet pga. høyt sykefravær og ubesatte stillinger samt øvrige prosesser og endringer i tjenesten har stått i har medført at kapasiteten har vært delvis redusert i perioder og man har ikke evnet å oppfylle alle lovkravene.

Gjøvik og Land barnevernstjeneste hadde i 2021 104 meldinger totalt knyttet til barn- og unge i Nordre Land kommune.

Den fullstendige årsrapporten fra Gjøvik og Land barnevernstjeneste for 2021 ligger vedlagt.

Faglig samarbeid barneverntjenesten

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir.) har i 2021 vært inne med veiledning som del av utviklingsarbeidet i Gjøvik og Land barneverntjeneste. Nordre Land har deltatt i jevnlig samarbeidsmøter sammen med Søndre Land, Gjøvik, barneverntjenesten og Bufdir., med mål om å etablere bedre rutiner for samarbeid og samhandling på tvers. Barnevernsreformen har hatt stor innvirkning på utviklingsarbeidet, og det er gjort mye godt arbeid i kommunene for å kartlegge, systematisere og vurdere tjenester og tilbud opp imot økte krav til både barnevern og andre kommunale tjenester.

Samarbeidet som er etablert gjennom 2021 er vesentlig for å sikre helhetlig innsats mot målgruppen og tjenesteutvikling 0-24 sitt mål om å gi rett hjelp til rett tid. Målsettingen er helt i tråd med målene i barnevernsreformen.

Nok. og krisesenter

Nordre Land kommune har samarbeidsavtaler med Nok. (tidligere SMISO), og Gjøvik krisesenter. Begge er lokalisert på Gjøvik.

Nok. er et lavterskeltilbud til ungdom over 16 år som har vært utsatt for seksuelle overgrep og for støttepersoner for incestutsatte barn og voksne, samt for de som ønsker informasjon og veiledning.

Ordet «nok» representerer ikke en forkortelse, men hva senteret jobber med. Nok. signaliserer et tydelig stopp-punkt og gjenspeiler sentrenes felles visjon «*Ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep*».

Ungdom under 16 år kan ta kontakt, men kan kun komme til samtaler i samarbeid og forståelse med foresatt(e) eller støtteperson i hjelpeapparatet. Nok. skal drive forebyggende arbeid, informasjon, undervisning og rettledning til andre instanser. Nok. erstatter ikke, men kommer i tillegg til offentlige hjelpeinstanser.

Gjøvik Krisesenter IKS er et ressurscenter for personer som er utsatt for vold i nære relasjoner. Krisesenteret har botilbud, og et samtale-/veiledningstilbud for de som ikke ønsker å bo.

Gjøvik Krisesenter IKS gir et tilbud til innbyggerne i Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Nordre Land og Søndre Land.

Krisesenteret ser det som viktig at de som benytter seg av tilbudet knyttes opp mot hjelpeapparatet i egen hjemkommune i en tidlig fase, med tanke på eventuell videre oppfølging.

4.3 Tjenesteutvikling 24+

Tjenesteområdet har bak seg enda et år preget av Covid-19 med forhøyet beredskap innenfor helse – og omsorgstjenestene. Det rettes en ekstra takk for innsatsen til alle ansatte dette året som har vært krevende for mange.

Økonomi

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
	192 839 167	189 719 854	98,38 %

Kommunalsjefs kommentarer om økonomistatus:

Tjenesteområdets regnskapsresultat viser et mindreforbruk på kr 3,1 millioner ved årets slutt. Både etter 1. og 2. tertial rapporterte avdelingen om merforbruk på årsprognose og det er foretatt budsjettjusteringer på 12,5 millioner. Budsjettjusteringene omhandler merutgifter innenfor avtalefestet tillegg, vikarpostene, ekstra innleie, overtid, medisinsk forbruksmateriell og bortfall salg av plasser ved Eirtun.

Fastlønn viser et mindreforbruk ut ifra at avdelingen har hatt vakante ubesatte stillinger gjennom året. Driftsinntektene viser mindreinntekter på brukerbetaling, salg av mat og ikke salg av helsetjenester ved Eirtun.

Resultatet med et mindreforbruk skyldes at det ved prognose og budsjettjusteringen i forbindelse med 2. tertialrapporten, ikke var kjent og derav ikke hensyntatt tilførsel av midler som følge av lønnsoppgjøret 2021. Avdelingen ble tilført 3,595 millioner som følge av fordeling av lønnsporten etter at 2. tertialrapporten ble behandlet i kommunestyret. Dette er årsaken til at årsregnskapet viser et mindreforbruk.

Tilskuddsmidler brukt i 2021		
88302	Kommunalt rusarbeid, inkl. erfaringskonsulent	1 518 000,-
88328	Hverdagsrehabilitering	371 609,-
88364	Kompetanse- og innovasjonsmidler	1 135 000,-
88337	Rekruttering av fastlege og ALIS	163 985,-
88362	Bruk av fond - kompetanseheving	130 000,-

Nærvær

	2021	2020
Korttidsfravær	2,1%	2,2%
Langtidsfravær	10 %	11,1%
Totalt	12,1%	13,3%

Det er en reduksjon i fraværet på 1,2 % og langtidsfraværet er 1,1 % lavere i 2021 enn sammenlignet med 2020. Det er store variasjoner mellom avdelingene og enkelte avdelinger har hatt store utfordringer med å få dekket opp alle vakter når fraværet i enkelte måneder har vært opp imot 28%, eller i lengre perioder over 20%.

Fokuset innenfor nærværarbeidet har vært på restarbeidsevne, og tilrettelegging så langt det er mulig. Anbefalte tiltak etter prosjekt «Nærvær og ledelse» er fulgt opp og det har vært samarbeid med Arbeidslivssenteret gjennom hele året.

Korona

Beredskap og smittevern har i stor grad preget driften gjennom hele året. Flere ansatte har vært omdisponert til oppgaver innenfor smittesporing, testing og vaksinerings i deler av, eller store deler av sine stillinger.

Tjenesteområdet har fått kompensert for de direkte koronarelaterte merutgiftene på 4,8 millioner merket med objekt.

Objekt	Sum
88000 Merkostnader korona	2 636 908,-
88008 Smittesporing	1 026 394,-
88999 Odnesteststasjon	386 363,-
88007 Vaksinerings	762 783,-
Totalt	4 812 458,-

Tjenesteområdet har søkt og mottatt tilskuddsmidler innenfor oppfølgingsarbeid innenfor psykisk helse og rus og til aktivitetstilbud for eldre, som har mulighet for ekstra oppfølging og tilbud om aktiviteter. Aktivitetsverter på avdelingene ved Landmo har vært et svært godt tilbud som har gitt gode øyeblikk og meningsfulle aktiviteter for mange. Det har også blitt kjøpt inn aktivitetsutstyr og både Landmo og Korsvold har fått «Det magiske bord». Enkelte av prosjektene har fått godkjent overføring av restmidler til videreføring i 2022.

Tilskuddsmidler korona brukt i 2021		
88031	Smitteverns- og oppfølgingsarbeid for personer med rus- og psykiske helseproblemer. Ekstra oppfølging i hjemmesykepleien og økt dagtilbud.	246 490,-
88338	Smittevern og oppfølgingsarbeid, psykisk helse og rus. Lavterskel, «Ut på tur»	84 743,-
88365	Tiltakspakke for sårbare eldre, aktivitetstilbud og besøksvert. Aktivitetsvert og «Det magiske bord» Landmo	566 862,- 150 000,-
88366	Tiltakspakke sårbare eldre, aktivitetstiltak for å forebygge ensomhet. Innkjøp av «Det magiske bord» Korsvold.	93 000,-

«Hva har skjedd i tjenesteområdet i 2021»?

Pandemien har gitt stor uforutsigbarhet og har påvirket at endrings – og utviklingsarbeid har tatt lengre tid, eller ikke blitt startet opp. Tjenesteområdets satsningsområder nærvær og ledelse, kompetanse og personsentrert omsorg har vært styrende så langt som mulig, selv om også 2021 som 2020 har vært en kontinuerlig «beredskapsvakt».

Velferdsteknologi:

Nytt varslingsanlegg på Landmo var i drift fra juni og det har videre blitt jobbet med tilpasninger for optimale funksjoner. Varslingsanlegget og utvidelse av nettverk innebærer store forbedringer som letter arbeidshverdagen for de ansatte og økt pasientsikkerhet.

Det har blitt skiftet ut til nye digitale trygghetsalarmer til alle hjemmeboende og dette gir muligheter til å koble til andre teknologiske løsninger, der det kan være en god løsning. I tillegg kan nevnes elektroniske medisindispensere og digital sårbehandling. Utstyret kommunen nå har, muliggjør videokonsultasjoner til Sykehuset Innlandet, kirurgisk poliklinikk, palliativ enhet og tannklinikken.

Digitalisering:

Det er utvidet bruk av digitale verktøy, og dette må fortsette også etter pandemien. Tjenesteområdet har også tatt i bruk digital post ut fra helse og omsorg – Post ut, som effektiviserer saksbehandlingen.

Innenfor telefoni har hjemmetjenesten Dokka tatt i bruk telefontid og fått telefonsvarer som letter arbeidshverdagen. Alle avdelinger på Landmo har fått køfunksjon på innkomne anrop, dette sikrer at alle får svar. Alle pasientrom på Landmo er tilrettelagt for ny TV løsning fra 2022.

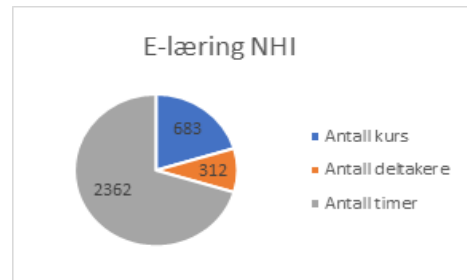
Utvikling av helse og omsorgstjenesten i Nordre Land:

KS – konsulent gjennomførte en gjennomgang av helse – og omsorgstjenesten og levert en rapport med beskrivelse av nåsituasjonen, funn og anbefalinger. Et grunnlag for felles forståelse av utfordringsbildet for videre prosessarbeid i utvikling av helse og omsorgstjenestene. Tverrfaglig arbeidsgruppe er definert, og arbeidsmøter er gjennomført. Flere møter ble utsatt på grunn av smittevernrestriksjoner, ansettelse av ny leder ved Tildelingskontoret og arbeidet har derfor ikke kommet så langt som ønsket. Tema det er jobbet med er:

- Samhandling internt og på tvers av tjenesteområder.
- Erfaringsdeling.
- Nytt søknadskjema.
- Hvordan ønsker vi at morgendagens tildeling av tjenester skal oppleves fra innbyggerperspektivet.
- Lavterskeltilbud innenfor psykisk helse.
- Rutiner og samhandling ved revurderinger av tjenester.

Kompetanse:

E-læring og webinarer i tillegg til faglunsjer har vært hovedkildene til faglig oppdatering dette året. Via e-læring gjennom NHI (Norsk helseinformatikk) sikres også en kunnskapstest. Det er mange som har tatt e-læringskurs, men det er en nedgang i antall kurs fra 2020 på grunn av flere pålagte kurs i smittevern og observasjonskompetanse det året.

Tjenesteområdet har opprettholdt fagteam både i hjemmetjenester og institusjonstjenester. Sykepleiere og vernepleiere med fagansvar i avdelingen er en viktig ressurs sammen med leder for å sikre, videreutvikle og implementere nye rutiner og retningslinjer innenfor fagområdene.

Mål for kursdeltakelse i ReKs er 9 %, 2021 viser et resultat på 14%. I tillegg kommer alle andre kurs, veiledning, øvelser og all annen streaming som er gjennomført gjennom året uten registrering.

Det er et stort antall ansatte som er i ulike utdanningsløp:

- 12 ansatte har gjennomført og bestått fagprøve i helsefag 2021
- 6 ordinære lærlinger i helsefag
- 23 helsefagarbeiderutdanning som praksiskandidat
- 1 kokkelærling
- 10 fagskole (videreutdanning for fagarbeidere)
- 15 høyskoleutdanning, sykepleie/vernepleie
- 9 master og annen videreutdanning på høyskole, hvorav 5 startet helselederutdanning
- 39 Demensomsorgens ABC, Velferdsteknologiens ABC og Mitt livs ABC.

Utvidet dagtilbud:

På grunn av smitteverntiltak og anbefalinger om kohorter, har det vært en gradvis økning i tjenestetilbudet og antall plasser. Fra høsten kunne det gis tilbud om inntil 10 plasser per dag, fire dager i uken for eldre og til personer med demens, og en dag i uken tilbud innenfor dagrehabilitering.

Økt grunnbemanning med en ikke-helsefaglig stilling:

Utprøving og evaluering av servicevert ved en avdeling viser gode resultater og anbefales videreført og utvidet til flere avdelinger.

Prosjekt «Menn i Helse»:

Deltar i samarbeidsprosjekt mellom NAV, kommunene, fylkeskommunen, KS og Helsedirektoratet. Et prosjekt for menn mellom 25-55 år som mottar ytelse fra NAV med mål om å ta fagbrev som helsefagarbeider.

Innovativ bemanningsledelse – Rusta for framtida?

Programmet er modulbasert, og vil inneholde teori og metodikk for å skape nytenkning og innovasjon rundt oppgaveløsning, bemanningsledelse og arbeidstidsplanlegging på hvordan kommunen best mulig kan bemanne helsetjenesten fremover, innenfor den økonomiske rammen som er satt.

4.4 Samfunnsutvikling

Et nytt år med høy aktivitet er gjennomført i Samfunnsutvikling. Til tross for koronarestriksjoner, flere vakante stillinger og annerledes måter å jobbe på, har Samfunnsutvikling klart å opprettholde drift på et tilnærmet normalt nivå, samtidig som det har vært høy aktivitet på flere store investeringsprosjekter. Koronapandemien har hengt over oss alle i kalenderåret 2021, men har grunnet gode smitteverntiltak og fleksible ansatte, fått forholdsvis lite negativ påvirkning på arbeidet som har pågått i sektoren.

Økonomi

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Drift	58.980.894	65.714.511	111,42 %
Selvkost	-6.970.121	-8.817.388	

Kommunalsjefs kommentarer om økonomistatus:

Driftsregnskapet til Samfunnsutvikling for 2021 viser et merforbruk på kr 6,7mill. Av merforbruket skyldes de lovbestemte strykningene der finansiering fra disposisjonsfond ble tilbakeført, kr 4,5 mill. Reel merforbruk på tjenesteområdet er derfor kr 2,2 mill. Merkostnad knyttet til høye strømpriser på kommunale bygg utgjør alene 2,3 mill. Driftsregnskap eksklusiv strømkostnader viser derfor et regnskap tilnærmet lik budsjett.

Selv om regnskapet eksklusiv strømkostnader viser et resultat lik budsjett, er det imidlertid noen poster over budsjett og andre poster under budsjett. Vedlikehold og renhold av kommunale bygg viser et merforbruk på til sammen 1,5 mill. Dette skyldes i hovedsak økte kostnader på vedlikeholdsmaterialer, samt et ressurskrevende år innen renhold grunnet Covid-19.

Områder som leverte økonomisk mindreforbruk i 2021 er i hovedsak på avdelinger hvor det har vært vakante stillinger som bevisst er holdt ledige for å oppnå budsjettbalanse. Grunnet få snøfall i løpet av kalenderåret 2021, er det for første gang på lang tid levert et resultat innenfor budsjett for kommunale veier.

For selvkostområdene er det i 2021 levert resultater på et forventet nivå på de fleste områder. Netto resultat viser et resultat på ca. 2 mill. bedre enn budsjettet. Dette resultatet bærer noe preg av gjennomførte årsdisponeringer til og fra selvkostfond.

Nærvær

	2021	2020
Korttidsfravær	1 %	1,7 %
Langtidsfravær	7,7 %	6,3 %
Totalt	8,7 %	8 %

Både 2020 og 2021 har vært år med høy fraværsprosent i Samfunnsutvikling. Tidligere har renholdsavdelingen stått for en stor andel av det totale fraværet, mens trenden viser nå at slitasjeskader i øvrige avdelinger innen eiendomsforvaltning og teknisk drift bidrar til at langtidsfraværet øker. Både vedlikehold, sysselsetting og teknisk drift er avdelinger med høyt fravær i 2021.

De langtidssykemeldte får oppfølging gjennom dialogmøter, og får tilbud om tilrettelagt og gradert arbeidstid. Alle ansatte får oppfølging av bedriftshelsetjeneste i henhold til rullerende plan, samt at det nå er høyere fokus på risiko, sårbarhet og internkontroll enn tidligere år.

Korona

Samfunnsutvikling har i 2021 vært i mindre grad påvirket av korona enn andre sektorer i Nordre Land kommune. Med unntak av smittevern hensyn og økt grad av hjemmekontorløsninger, har ikke administrasjonen vært påvirket. På kulturområdet har det vært perioder med lavere aktivitet som følge av nasjonale føringer om å unngå sosial kontakt. For eiendomsavdelingen og teknisk drift har arbeidshverdagen gått mer som normalt, med unntak av de begrensningene og ulempene som en pandemi bidrar til.

«Hva har skjedd i tjenesteområdet i 2021»?

Kultur:

Koronasituasjonen har medført lavere, og ikke minst annerledes aktivitet, på hele tjenesteområde kultur i 2021. De ansatte på alle kulturtjenestene har vist stor vilje og kompetanse til omstilling, og tatt i bruk nye løsninger for å tilby kommunes innbyggere kulturtjenester av høy kvalitet til tross for den utfordrende situasjonen samfunnet har vært i.

Biblioteket har, som resten av samfunnet i 2021, vært preget av restriksjoner på grunn av pandemien. Selv om vi hadde et tilbud om «Klikk & Hent» under nedstengingen, har det gått hardt utover besøkstall, utlånstall og arrangement. Likevel klarte vi å få «Sommerles» til å være en suksess nok en gang. Deltakelsen i Nordre Land er meget god og har gitt biblioteket et tettere samarbeid med skolene.

Gjennom året har det vært varierende nedstengninger og reduserte åpningskvelder på Parken. I perioder med stengt klubb har de ansatte klart å gi ungdommen gode alternative aktiviteter og arrangementer. Etter oppstart av nytt skoleår var det flere kvelder med normal aktivitet og mange ungdommer inne på klubben. Det var et håp om å gjennomføre flere aktiviteter med blant annet juleball, men det måtte dessverre avlyses. Det ble imidlertid gjennomført Oslo tur, med to fulle busser.

Kulturskolen har i hovedsak klart å gjennomføre undervisningen som planlagt i 2021. Enetimer har noen ganger blitt gjennomført digitalt for å ivareta smittevern hensyn. Vi har hatt noe mindre aktivitet enn normalt, men konserter og forestillinger har i hovedsak blitt gjennomført vår og høst. Forestillingen «Vinterblomster» og Dokka skolekorps sin samarbeidskonsert med kulturskolens strykere i desember måtte dessverre avlyses grunnet koronarestriksjoner. Som mange andre kulturskoler har vi i 2021 opplevd en nedgang i antall elever. Årsakene er sammensatt. For det første har koronasituasjonen gjort rekruttering vanskelig, og avlyste forestillinger har gjort det krevende å holde motivasjonen oppe hos noen av elevene. For det andre har vi hatt langt færre elever fra Torpa fordi det ikke har vært plass til kulturskolen i de midlertidige lokalene til TBUS, og all undervisning i dans og musikk har måttet foregå på Dokka.

Sentrum kino gjennomførte 175 visninger i 2021 (227 i 2019 og 148 i 2020) fordelt på 68 filmer (140 i 2019 og 75 i 2020). Besøket gikk ned fra 7921 i 2019 til 2493 i 2020, for så å stige litt til 2697 i 2021. Bruken av kinosalen og scenen til andre arrangementer og øvinger var kraftig redusert også i 2021 i forhold til årene før 2020. Den reduserte aktiviteten skyldes i all hovedsak Covid-19.

Teknisk drift, arealforvaltning og eiendom:

Drift og vedlikehold er opprettholdt på et normalt nivå gjennom hele året. Smittevernhensyn har medført en noe annerledes måte å arbeide på, men gjennom gode smitteverntiltak er kalenderåret 2021 gjennomført uten vesentlig grad av koronasmitte og med minimalt av karantenesituasjoner til tross for at de ansatte er mye rundt på forskjellige bygg/anlegg.

Planavdelingen har i stor grad vært sysselsatt med arbeid relatert til planer i Synnfjell i 2021. Våren 2021 ble VA plan for Synnfjell Øst vedtatt i kommunestyret. I tiden etter dette vedtaket har det vært høyt tempo i arbeid med kommunale og private reguleringsplaner, samt arbeid med utbyggingsavtaler som skal sammen skal danne grunnlag for hytteutvikling i Synnfjell Øst i mange år fremover. I tillegg til arbeid i fjellet, har planavdelingen jobbet med flere private reguleringsplaner på Dokka, samt oppstart av sentrumsplan/sentrumsstrategi i Dokka sentrum.

Det er foretatt grunnundersøkelser innenfor Dokka Vest med hensyn til marin leire. I tillegg er det igangsatt kartlegging av kritiske punkter i og langs bekker og vassdrag. Dette er viktige grunnlag for utarbeidelse av reguleringsplanen. Reguleringsarbeidet igangsettes når nødvendige utredninger er gjennomført og det for øvrig blir ledig kapasitet på plansiden.

Parallelt med løpende drift har Samfunnsutvikling i 2021 vært i slutfasen med flere store investeringsprosjekter. Torpa barne- og ungdomsskole ble ferdigstilt og overlevert i desember 2021. Samtidig har rehabilitering av Dokka Renseanlegg vært i slutfase, og vil formelt overtas i løpet av første kvartal 2022. I 2021 har det pågått utredninger omkring omsorgsboliger, avlastningsbolig samt tilbud om nytt bygg til Lensmannskontor. Dette er prosjekter som prioriteres høyt og vil kreve stort fokus av Samfunnsutvikling det kommende året.

5. Finans

I året 2021 har det vært et stort fokus på utfordringene rundt klima og bærekraft.

Internasjonal har børsåret vært preget av en utbredt energi- og fornyingskrise, med skyhøye strømpriser på en rekke innsatsfaktorer, deriblant databrikker, gass og strøm.

Finansmarkedet 2021 kort oppsummert:

- Ved forrige årsskifte var styringsrenten (folio) 0 %. Norges Bank økte renten 2 ganger høsten 2021, og styringsrente var ved årsslutt 0,5 %.
- 3 mnd. Nibor var ved inngangen til året 0,49 %, og har økt til 0,95 % ved utgangen av 2021.
- Konsumprisindeksen (KPI) gikk opp 3,5 prosent i 2021. Høye strømpriser og avgiftskutt på visse matvarer forklare mye av prisutviklingen i fjor. Ved å unnlate energivarer og justere for avgiftsendringer var prisveksten 1,7 %.

- Oljeprisoppgang og norsk renteøkning gjorde at den norske krona styrket seg høsten 2021.
- Oslo Børs Hovedindeks var opp 23,4 % for året. Også de utenlandske børsene har hatt et meget godt år.

For Nordre Land kommune har plasseringene i finansmarkedet gitt en avkastning i 2021 på 3,48 %. Pengemarkedet hadde en lav avkastning som følge av lave rente, men den er svakt positiv med 0,49 %. Obligasjonsfondet er et fond med lav kredittrisiko, og avkastning for 2021 ble negativ med 0,36 %. Aksjefondene hadde samlet en avkastning for 2021 på 9,41 %. Det var miljøaksjefondene som hadde en størst avkastning. Til sammenligning var avkastningen for hele porteføljen i 2020 8,01 %.

Fond	Markedsverdi	Kostpris ¹	Urealisert gevinst/tap	Resultat	
				Siste måned ²	Hittil i år ²
Aksjefond					
DNB Norge Selektiv A	5.127.074,80	1.000.000,00	4.127.074,80	81.729,57	457.887,78
DNB Miljøinvest A	1.543.743,08	500.000,00	1.043.743,08	-49.059,30	206.519,34
DNB Norden C	4.538.822,13	1.000.000,00	3.538.822,13	149.112,46	299.696,63
Sum Aksjefond	11.209.640,01	2.500.000,00	8.709.640,01	181.782,73	964.103,75
Obligasjonsfond					
DNB Obligasjon 20 D	3.647.109,66	3.635.350,09	11.759,56	-19.191,96	-13.326,46
Sum Obligasjonsfond	3.647.109,66	3.635.350,09	11.759,56	-19.191,96	-13.326,46
Pengemarkedsfond					
DNB Likviditet 20 E	15.754.800,44	15.785.237,59	-30.437,15	6.303,73	77.429,09
Sum Pengemarkedsfond	15.754.800,44	15.785.237,59	-30.437,15	6.303,73	77.429,09
Totalt	30.611.550,11	21.920.587,68	8.690.962,42	168.894,50	1.028.206,38

Det har ikke vært noen endringer i de alternative plasseringene i 2021.

Nordre Land kommune lånte i 2021 kr 30 mill. i Husbanken til videreutlån via startlånordningen. I tillegg ble kr 160,2 mill. lånt til finansiering av investeringer i varige driftsmidler for 2021. Låneopptaket i Husbanken ble foretatt i februar med en flytende rente på 0,813 %. Lånet avdras over 30 år. I juni ble det lånt kr 149,7 mill. i KLP for finansiering av ordinære investeringer i 2021. Lånet har 30 års avdragstid og 10 års fastrente på 2,029 %. Rett før nyttår ble kr 12,29 mill. lånt opp for å finansiere årets investeringer. Dette lånet har flytende rente (p.t-rente), som på tidspunktet for låneopptaket var på 1,28 % og avdras over 20 år.

Ved utgangen av 2021 hadde 45,7 % av Nordre Land kommune sine innlån fastrentetilknøytning.

6. Internkontroll

Det gjennomføres mye internkontrollarbeid i de ulike enhetene i kommunen. Med koronapandemien ble det også økt fokus på deler av internkontrollarbeidet. For 2021 rapporteres det følgende fra virksomhetsområdene:

6.1 Organisasjonsutvikling:

Rapportering fra Compilo.

Totalt antall avvik	21
- av disse ikke lukket	0
Antall avvik med høy alvorlighetsgrad	0

Kommunalsjefs kommentarer til avvik:

Det ble i meldt inn 21 avvik, hvorav 6 hadde middels konsekvens og 15 lav konsekvens.

Type avvik fordeler seg slik:

- GDPR-personvern 4
- Tjenestemottaker 4
- HMS 2
- Organisasjonen internt 11

Alle avvikene er lukket.

Annet internkontrollarbeid i avdelingen:

- HMS årsplaner til AMU for å ivareta lovkrav satt i AML.
- Bemanningsmøtet for å kontrollere lovligheten av ansettelse og ivaretagelse av fortrinn som følge av overtallighet, sykdom og omplasseringer.
- Oppstart av gjennomgang av kommunens Intern kontroll system
- Kvalitetssikring av journalføring og arkivering i kommunens sak- og arkivsystem (Acos Websak).
- Internkontrollrutiner som beskrevet i kommunens arkivplan på intranett. Rutinene følges opp daglig, månedlig og kvartalsvis, og avvik meldes inn i Compilo.
- Gjennomføring av Risiko- og sårbarhetsanalyser.

6.2 Tjenesteutvikling 0-24:

Rapportering fra Compilo.

Totalt antall avvik	65
- av disse ikke lukket	0
Antall avvik med høy alvorlighetsgrad	0

Kommunalsjefs kommentarer til avvik:

16 avvik er klassifisert som middels alvorlige. Avvikene er i all hovedsak HMS-avvik og omhandler vold og trusler mot ansatte i skole. To avvik handler om personvern og er klassifisert med lav alvorlighetsgrad.

Det er gjort en intern undersøkelse over de siste årenes meldte avvik på vold og trusler, som viser at antall avvik i grunnskolene har holdt seg relativt stabilt fra 2016 - 2021, men med svært få avvik i 2020. Det antas at det henger sammen med en lengre periode med stengte barnehager og skoler.

Det er fortsatt varierende bruk av avvikssystemet ute i tjenestene, dette synes også på antall avvik gjennom året. Dette må fortsatt fokuseres på fremover for å øke antall avvik i tråd med hva som er reelt av avvik i den enkelte tjeneste.

Annet internkontrollarbeid i tjenesteområdet:

Barnehageområdet arbeider med et felles HMS-system for hele barnehageområdet. HMS-systemet har også egen del som skal tilpasses den enkelte barnehage. Systemet skal ved ferdigstillelse godkjennes av miljørettet helsevern i Gjøvikregionen.

Barnehagemyndighet fører tilsyn med barnehagene i kommunen. Dokumenttilsyn på §2, §4, §24-26, §30, §44-46 og §50 i barnehageloven er gjennomført i alle kommunens barnehager i 2021.

Det er utarbeidet ny beredskapsplan for Nordre Land skolen.

Helsesykepleiertjenesten har revidert metodene for hver enkelt konsultasjon i helsestasjon- og skolehelsetjenesten etter endringer i Nasjonal faglig retningslinje fra helsedirektoratet.

Månedlig økonomirapportering gjennomføres i Visma fra alle lederne i avdelingen og godkjennes av kommunalsjef.

6.3 Tjenesteutvikling 24+:

Rapportering fra Compilo.

Totalt antall avvik	856
- av disse ikke lukket	0
Antall avvik med høy alvorlighetsgrad	15

Kommunalsjefs kommentarer til avvik:

Dette er en nedgang fra forrige år som viste 1243 avvik. Siste tertial er det rapportert 256 avvik, hvorav 4 med høy alvorlighetsgrad. To av disse omhandler fare for brann med stearinlys og en adventsstake som begynte å smelte, ett på nedetid strøm og mobilnett i forbindelse med vindværet og et legemiddelavvik som ble nedklassifisert da det ble vurdert å ikke være innenfor høy alvorlighetsgrad.

Brudd på arbeidstidsbestemmelsene i Arbeidsmiljøloven har økt på grunn av rekrutteringsutfordringer både til faste stillinger, særlig helgestillinger, og av vikarer. Avvikene går på for få antall timer hvile i forbindelse med F1 (lovbestemt fridag dag og at enkelte jobber for mange søndager på rad.

Annet internkontrollarbeid i tjenesteområdet:

Revisjon legemiddelhåndtering:

Hjemmetjenesten Dokka, Torpa og Landmo med tema medisinrom og med tilhørende prosedyrer ble gjennomført i oktober. Ingen avvik funnet ved Torpa og Landmo men det ble et avvik ved hjemmetjenesten Dokka; Lar-medisin for inntil 1 uke lå framme på kontoret og ikke i låst skap. Pasientmedisin var tatt inn som medisin i palliativt skrin. I tillegg anbefales det å skille medisinrom og sykepleiekontor.

Forenklet etterlevelseskontroll 2021 – oppholdsbetaling i institusjon:

Avdekket ikke forhold som gjør at man har grunn til å tro at kommunen ikke etterlever bestemmelsene på området.

ROS:

- Varslingsanlegg Landmo
- Trygghetsalarmer
- Medisindispensere
- Sykepleierdekning Landmo
- Legetjeneste ved institusjon
- Etter tilsynsrapport annen kommune for vurdere egen praksis og rutiner
- Covid 19 - Ikke vaksinert helsepersonell
- Reduksjon institusjonsplasser
- Personvern ved bruk av kamera
- Vold og trusler – enkelt hendelser

Gjennomgang og revidering av smittevernrutiner og planer og kontinuerlig revisjon av prosedyrer i Compilo.

6.4 Samfunnsutvikling:

Rapportering fra Compilo.

Totalt antall avvik	7
- av disse ikke lukket	0
Antall avvik med høy alvorlighetsgrad	2

Kommunalsjefs kommentarer til avvik:

Samfunnsutvikling har et potensiale i å bli flinkere til å melde avvik. I 2021 er det meldt 7 avvik, noe som er ned fra 23 avvik året før.

Avvikene som er meldt i 2021 gjelder 3 tilfeller med avvik i journalføring, 2 tilfeller med aggressiv og truende kommunikasjon mot saksbehandler, samt to avvik relatert til uønskede hendelser innen HMS i utestab. Samtlige avvik er lukket, og det er igangsatt nødvendige tiltak der dette er mulig.

Annet internkontrollarbeid i tjenesteområdet:

Flere avdelinger innen samfunnsutvikling jobber daglig med internkontroll. Dette gjelder spesielt innen Brann & Redning og Teknisk drift. Det er i 2021 satt i gang en helhetlig kartlegging av internkontrollarbeid i hele organisasjonen. Dette temaet vil derfor få økt oppmerksomhet i tiden fremover.

7. Tilsyn

Arbeidstilsynet 24.08 og 26.08.21 – tjenesteutvikling 24+: Hensikten med tilsynet var å sikre at det i tilstrekkelig grad jobbes systematisk for å forebygge fysiske og psykiske skadevirkninger knyttet til arbeidsmiljøeksponeringer i hjemmetjenesten, samt å sikre at dette arbeidet prioriteres.

Tema i tilsynet:

- Systematisk HMS-arbeid. Kartlegging, risikovurdering, tiltak, rutiner og avvikshåndtering knyttet til organisatoriske, ergonomiske og psykososialt arbeidsmiljø.
- Ledelse og medvirkning, samarbeid med verneombud og tillitsvalgte
- Bruk av bedriftshelsetjenesten.
- Hvordan arbeidsgiver vurderer risiko for å bli utsatt for smitte av det nye coronaviruset i forbindelse med arbeidet, og hvordan det forebygges at ansatte blir utsatt for smitte.

Hjemmetjenesten Dokka og Torpa

Arbeidstilsynets vurdering: Virksomheten har fått på plass et system for systematikk rundt HMS. Ut fra en konkret helhetsvurdering av foreliggende opplysninger i saken mener vi at det ikke per nå er grunnlag for videre oppfølging fra Arbeidstilsynet knyttet til de temaene vi har tatt opp. Tilsynssaken avsluttes.

Bofellesskap Rudsgata og Snertin

Arbeidstilsynets vurdering: HMS-arbeidet i boligene fremstår som systematisk og godt, hvor samarbeid og faglig fokus står sterkt. Ut fra en konkret helhetsvurdering mener vi det ikke er grunnlag for videre oppfølging fra Arbeidstilsynet, med tanke på de temaene som ble tatt opp i tilsynet.

Mattilsynet – kommunens vannverk, Samfunnsutvikling: Mattilsynet hadde i 2021 tilsyn på drikkevannsbassenger. Vi fikk ingen avvik på anleggene på Dokka og i Torpa, der alt var i samsvar med drikkevannsforskriften. Vi fikk heller ingen avvik i Synnfjellet, men informerte om at vi var i en prosess for farekartlegging og nødvendige tiltak på disse anleggene i Synnfjellet. Mattilsynet følger opp dette i 2022.

8. Politisk aktivitet i 2021

På tross av pandemien har også 2021 vært et år med høy aktivitet i Nordre Land kommune. Det har vært mange politiske møter og saker i løpet av året, og formannskapet har behandlet 152 saker og Kommunestyret har hatt 120 saker oppe til behandling.

Det har vært flere viktige politiske saker i 2021, og høy politisk aktivitet. Her nevnes noe:

- Håndbok og viljeserklæring for interkommunalt samarbeid for Gjøvikregionen
- Vann og avløp i Synnfjellet
- Boligsosial handlingsplan
- Oppfølging av renovering av Torpa Barne- og ungdomsskole med flerbrukshall
- Rehabilitering av Dokka renseanlegg
- Tilrettelegging for videre utvikling i Synnfjellet
- Detaljreguleringsplaner i Synnfjellet
- Kjøp av Prestgardsskogen
- Ny lederstruktur i Nordre Land-skolen
- Oppstart av nytt hovedutvalg for helse, oppvekst og kultur
- Vann og avløpsanlegg til Vinjarmoen næringsområde
- Dagsturhytta
- Utbyggingsavtale for Torstumoens Sør
- Grunnlag for utbyggingsavtaler felles vann- og avløpstiltak i Synnfjell Øst
- Lånegarantier for løypemaskiner
- Budsjettsaldering

9. Investeringer 2021

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Forbruk 2021	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01327	Fortau Landmovegen, regulering	1 150 000	1 068 515,30	0	10 000	0,00	1 068 515,30	81 484,70
	K-sak 100/12 oppr budsjett 150.000+K-sak 73/13 1.000.000.							
	Kommentar: Gjenstår innmåling før ervervet areal kjøpes ut fra oppsittere som har avstått areal til fortau. Kjøpet er innenfor restbevilgning.							
01613	Prosjektering biologisk rensetrinn Dokka RA	57 000 000	24 031 055,70	0	32 968 944	30 655 705,29	54 686 760,99	2 313 239,01
	K-sak 130/15 kr 250.000,- + K-sak 94/16 kr 23.000.000,- + K-sak 147/19 oppr.budsj 31.750.000,-							
	Kommentar: Nødvendig rehabilitering av Dokka Renseanlegg som følge av krav til bedre renseresultater. Prosjektet har vært under planlegging siden 2017, og har vært i aktiv byggefase de siste 2 år. Prosjektet ferdigstilles i løpet av vinteren 2022 med en antatt merkostnad på ca. 5 % over bevilgning.							
01618	Prosjektering VA Holmenjordet	4 900 000	5 228 332,33	0	0	65 851,88	5 294 184,21	-394 184,21
	Underprosjekt av 01612 kr 150.000,- + K-sak 125/18 oppr.budsj. Kr 3.000.000,- + K-sak 20/20 1.750.000,-							
	Kommentar: Prosjekt ferdigstilt. Avventer sluttrapport til dom i lagmannsretten relatert til denne saken er rettskraftig.							
01619	Prosjektering VA Vinjarmoen	250 000	387 060,80	0	0	121 820,00	508 880,80	-258 880,80
	Underprosjekt av 01612 kr 250.000,-							
	Kommentar: Gjelder prosjektering relatert til prosjekt VA Vinjarmoen. Merforbruk sees i sammenheng med rammen i 01814							
01703	Digitalisering inkl. nytt saksbehandlingssystem	8 400 000	5 116 428,49	500 000	600 000	402 513,04	5 518 941,53	2 881 058,47
	K-sak 94/16 kr 3.000.000,-. K-sak 68/17 kr 400.000,- til 01608 + K-sak 92/17 Kr 2.300.000,-+ K-sak 125/18 Kr 2.000.000,-+K-sak 147/19 Kr 1.000.000,- + K-sak 111/20 kr 500.000,-.							
	Kommentar: Det har vært redusert aktivitet i prosjekt digitalisering pga pandemien. Investeringsmidlene for 2021 har gått til elektronisk arkiv fagsystemer, og til utvikling og videreføring av Microsoft 365 i organisasjonen.							
01803	Digitalt undervisningsutstyr til grunnskole	2 000 000	1 455 221,18	500 000	320 000	596 951,13	2 052 172,31	-52 172,31
	K-sak 92/17 kr 500.000,- + K-sak 125/18 oppr.buds. Kr 500.000,-+K-sak 147/19 oppr.budsj. Kr 500.000,- + K-sak 111/20 kr 500.000,-.							
	Kommentar: I 2021 er det anskaffet kompetanseheving fra eksterne leverandører og digitalt utstyr til barnehage og skole, blant annet informasjonsskjermer til alle barnehagene.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Forbruk 2021	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01809	Rehabilitering Landmo	10 000 000	6 949 352,69	2 500 000	1 500 000	2 078 091,29	9 027 443,98	972 556,02
	K-sak 92/17 kr 10.000.000,-.							
	Kommentar: Innvilget tilleggsbevilgning gjennom investeringsplan for 2022 og 2023. Prosjektet pågår vinter 2022, og er i rute tidsmessig og økonomisk etter økt bevilgning på kr 1,5 mill. i 2022.							
01814	Fremføring av vann og avløp til Vinjarmoen Vest	8 280 000	0,00	0	2 000 000	1 885 724,88	1 885 724,88	6 394 275,12
	K-sak 92/17 kr 8.280.000,-.							
	Kommentar: Prosjektfase 1 er ferdigstilt vinter 2022. Prosjektet havnet innenfor budsjett for fase 1. Fase 2 avventes til reguleringsplan for Dokka Vest er ferdigstilt.							
01905	Opprusting av uteområdet i barnehagene	1 500 000	263 985,00	0	500 000	390 714,96	654 699,96	845 300,04
	K-sak 125/18 kr 1.500.000,-							
	Kommentar: Øygardsjordet barnehage har rustet opp uteområdet i 2021. Utredning for videre opprustning i Tonlia og Torpa er i gang, og resten av midlene vil bli brukt til dette i 2022. Uteområdet i Furulund benyttet seg av midlene i 2020 og noe i 2021.							
01908	Medisinsk utstyr Landmo	750 000	498 500,86	0	251 499	291 305,46	789 806,32	-39 806,32
	K-sak 125/18 kr 750.000,-.							
	Kommentar: Innkjøp av observasjonsutstyr. Prosjektet er avsluttet med en lite merforbruk.							
01916	Ny hovedledning til midtre- og øvre trykksone	13 500 000	861 749,39	0	1 500 000	1 081 125,15	1 942 874,54	11 557 125,46
	K-sak 125/18 kr 8.000.000,- + K-sak 21/21 ny ramme kr 12.000.000 og kr 1.500.000,- til pumpehus.							
	Kommentar: Konkurransen gjennomført sommer 2021. Byggestart høst 2021. Prosjektet ligger godt an på tid og økonomi. Ferdigstilles sommeren 2022.							
01920	Lokstallen	1 000 000	474 578,14	0	200 000	207 859,31	682 437,45	317 562,55
	K-sak 125/18 kr 500.000,-+K-sak 147/19 kr 500.000,-.							
	Kommentar: I hovedsak kostnader til brannkonsept og brannvaslingsanlegg. Prosjektet ferdigstilles vinter 2022.							
01925	Midlertidige skolelokaler Torpa barne- og ungdomsskole	5 200 000	4 028 141,95	0	900 000	909 076,68	4 937 218,63	262 781,37
	K-sak 50/19 kr 5.200.000,-.							
	Kommentar: Utgifter til skoledrift i midlertidige lokaler i forbindelse med rehabilitering/bygging av TBUS. Avslutning av prosjektet vil medføre noen utgifter også i 2022.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Forbruk 2021	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01980	Investeringer i Synnfjell (ramme for delprosjekter)	11 700 000	4 870 160,64			1 460 831,56	6 330 992,20	5 369 007,80
K-sak 125/18 kr 17.100.000,- - kr 1,6 mill. til 01828- 1,9 mill. til 01829 - kr 1,9 mill. til 01830.								
Kommentar: Detaljprosjektering gjelder nødvendige kostnader ifm detaljert VA plan til bruk i senere prosjektering. Skisseprosjekt er gjennomført for høgdebasseng og renseanlegg i løpet av 2021								
Underprosjekter:								
01831	Detaljplanlegging VA Synnfjell Nord		1 553 992,84		450 000	709 676,71		
01987	Nordrumsætra renseanlegg prosjektering		0,00			166 674,40		
01989	Klevmosætra utjevningbasseng		257 130,52		500 000	584 480,45		
02001	IKT-prosjekter 2020	500 000	66 244,38	0	433 756	581 395,61	647 639,99	-147 639,99
K-sak 147/19 kr 500.000,-.								
Kommentar: Prosjektet er ferdigstilt, med merforbruk. Må sees i sammenheng med bevilgning gitt i prosjekt 02109.								
02002	Utskifting av utstyr på Landmo	1 000 000	26 215,00	500 000	500 000	429 049,62	455 264,62	544 735,38
K-sak 147/19 kr 500.000,- + K-sak 111/20 kr 500.000,-.								
Kommentar: Behov for økt kapasitet i kjøl/frys på grunn av økt produksjon. Samt utskifting av kostbart utstyr.								
02003	Velferdsteknologi Landmo og hjemmetjenesten	10 000 000	2 847 780,96	0	3 800 000	3 671 215,10	6 518 996,06	3 481 003,94
K-sak 147/19 kr 10.000.000,-.								
Kommentar: Varslingsanlegg Landmo er i drift med fortsatt tilpasninger og videre utvikling. Digitale trygghetsalarmer er i drift hos hjemmeboende med en felles plattformløsning med Landmo. Utskiftning og innkjøp av nye mobiler.								
02006	Ny skole TBUS	230 707 000	98 464 916,02	146 957 000	120 000 000	110 128 647,52	208 593 563,54	22 113 436,46
K-sak 147/19 kr 83.750.000,- i 2020 + kr 146.957.000,- i 2021.								
Kommentar: Torpa barne- og ungdomsskole er rehabilitert gjennom hele 2021, og ferdigstilt for overlevering til kommunen i desember. Da er deler av tidligere bygningsmasse rehabilitert, i tillegg til nybygg. Noe fakturering gjenstår i 2022. Forventes noe mindreforbruk.								
02007	Trafikksikkerhetstiltak - gatelys kommunal veg	610 000	581 143,13	0	28 857	32 362,50	613 505,63	-3 505,63
K-sak 147/19 kr 610.000,-								
Kommentar: Gjelder gatelys til Rosteinvegen fase 2, samt fløyterparken i Dokka sentrum. Prosjektene er ferdigstilt.								

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Forbruk 2021	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
02008	Gatelys - nye armaturer/ombygging til målt anleggstiltak	1 000 000	87 381,27	500 000	500 000	814 011,96	901 393,23	98 606,77
	K-sak 147/19 kr 500.000,- + K-sak 111/20 kr 500.000,-.							
	Kommentar: Etter krav fra Vokks må gatelys bygges om til målt anlegg. Første 6 strømskap er montert i 2021. Resterende anlegg bygges i løpet av 2022 etter økt bevilgning gjennom investeringsplan.							
02009	Solskjerming Landmo	300 000	163 651,00	0	110 000	109 625,00	273 276,00	26 724,00
	K-sak 147/19 kr 300.000,-							
	Kommentar: Prosjektet er slutført i 2021 innenfor de økonomiske rammene.							
02012	Tilkobling av nye abonnenter i fjellet	4 000 000	0,00	0	1 000 000	755 385,81	755 385,81	3 244 614,19
	K-sak 147/19 kr 4.000.000,-							
	Kommentar: Gjelder prosjekt for fremføring av vann og avløp til eksisterende bebyggelse mellom Strætvegen og Strætbakken. Gjenstående ledningsnett bygges våren 2022.							
02015	Kjøp av næringseiendom Dokken 8 Gnr 41 Bnr 248/227	3 300 000	3 222 525,01	0	27 000	26 477,39	3 249 002,40	50 997,60
	K-sak 73/20 kr 3.224.335,- + K-sak 105/20 rebudsj kr 75.665,-							
	Kommentar: Ervervelse gjennomført. Prosjekt avsluttes.							
02040	Fornyelse av VA-nettet 1 % årlig	5 600 000	5 798 155,83	0	0	42 100,00	5 840 255,83	-240 255,83
	K-sak 147/19 kr 4.800.000,- + K-sak 105/20 rebudsj. kr 800.000,- fra restbevilgning 01940							
	Kommentar: Sees i sammenheng med bevilgning i 01940 og 02140. Årlig bevilgning på kr 4,8 mill. opprettholdes.							
	Underprosjekter:							
02041	Tonvegen VA		1 400 254,13			42 100,00		
02050	Opprustingsplan kommunale veger (ramme for delprosjekter)	2 750 000	3 021 319,23	0	0	113 190,06	3 134 509,29	-384 509,29
	K-sak 147/19 kr 2.000.000,- + K-sak 105/20 kr 750.000,- fra restbevilgning 01950							
	Kommentar: Sees i sammenheng med 02150.							
	Underprosjekter:							
02054	Veg Kverndalskroken		136 590,34			113 190,06		

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Forbruk 2021	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
02099	Dekning av udekket investering 2020	6 936 522	0,00	0	6 936 522	6 936 522,00	6 936 522,00	0,00
	K-sak 115/21 kr 6.936.522,-.							
	Kommentar: I 2020-regnskapet var det ikke budsjettert med nok finansiering, derfor ble regnskapet lagt frem med kr 6,9 mill. udekket i investering. Dette er dekket inn i 2021, med bruk av lån. Vedtatt i rebudsjetteringssaken høsten 2021.							
02101	IKT-prosjekter 2021	500 000	0,00	500 000	500 000	566 069,30	566 069,30	-66 069,30
	K-sak 111/20 kr 500.000,-.							
	Kommentar: Prosjektet er ferdigstilt. Noe merforbruk på prosjektet, som må sees i sammenheng med bevilgning gitt i prosjekt 02109.							
02102	Utskifting av kjøretøy/varige driftsmidler	700 000	0,00	700 000	700 000	818 250,00	818 250,00	-118 250,00
	K-sak 111/20 kr 700.000,-.							
	Kommentar: Ny feiebørste til veivedlikehold i Teknisk drift, og traktor til eiendomsavdelingen. Merforbruk skyldes manglende salg av gammel traktor. Gjennomføres i 2022.							
02103	Trafikksikkerhetstiltak - gatelys	500 000	0,00	500 000	500 000	438 955,00	438 955,00	61 045,00
	K-sak 111/20 kr 500.000,-.							
	Kommentar: Gjelder nytt etablert gatelys fra Gamlevegen til Brovold Stadion. Prosjekt sluttført innenfor de økonomiske rammene.							
02104	Carporter omsorgsbuss og hjemmetjenesten	750 000	0,00	750 000	750 000	715 548,07	715 548,07	34 451,93
	K-sak 17/21 kr 750.000,-.							
	Kommentar: Gjelder Carporter til hjemmetjenesten i Skredder Engsgate, samt omsorgsbuss på Landmo. Prosjekt sluttført innenfor de økonomiske rammene.							
02105	Forprosjekt rehabilitering Dokka Stadion	300 000	0,00	300 000	0	0	0,00	300 000,00
	K-sak 111/20 kr 300.000,-.							
	Kommentar: Prosjekt pågår basert på tidligere prosjektering. Bevilgning til ny prosjektering avventes til 2022.							
02106	Traktorgressklipper vedlikeholdsavdelingen	130 000	0,00	130 000	130 000	116 489,00	116 489,00	13 511,00
	K-sak 111/20 kr 130.000,-.							
	Kommentar: Anskaffelse gjennomført innenfor den økonomiske rammen.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Forbruk 2021	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
02107	Lekeplass Elgråkket	200 000	0,00	200 000	60 000	80 596,51	80 596,51	119 403,49
	K-sak 111/20 kr 200.000,-.							
	Kommentar: Lekeplass som følge av rekkefølgekrav i reguleringsplan i Tonlia. Deler av prosjektet gjennomført. Slutføres sommeren 2022.							
02108	Asfalt Klopvegen/Nybovegen	800 000	0,00	800 000	570 000	564 423,38	564 423,38	235 576,62
	K-sak 111/20 kr 800.000,-.							
	Kommentar: Gjelder reasfaltering etter VA prosjekt. Prosjektet er ferdigstilt og asfaltering er gjennomført innenfor de økonomiske rammene.							
02109	Utbygging av server på sentral datainfrastruktur	316 000	0,00	316 000	160 000	0	0,00	316 000,00
	K-sak 111/20 kr 316.000,-.							
	Kommentar: Prosjektet er ferdigstilt, men utgiftsført på andre prosjektnumre. Se 02001 og 02101.							
02110	Bytte av backupSAN inkl. svitsjer tilknyttet SAN	588 000	0,00	588 000	100 000	0	0,00	588 000,00
	K-sak 111/20 kr 588.000,-.							
	Kommentar: Byttes i 2022.							
02111	Solskjerming Korsvold og Landmo	300 000	0,00	300 000	300 000	287 578,00	287 578,00	12 422,00
	K-sak 111/20 kr 300.000,-.							
	Kommentar: Prosjektet er gjennomført innenfor de økonomiske rammene.							
02112	Kjøretøy rørlegger TD	300 000	0,00	300 000	300 000	300 000,00	300 000,00	0,00
	K-sak 111/20 kr 300.000,-.							
	Kommentar: Ny varebil til rørlegger i teknisk drift grunnet utdatert kjøretøy.							
02113	Modellering vannettet Dokka	500 000	0,00	500 000	110 000	107 262,00	107 262,00	392 738,00
	K-sak 111/20 kr 500.000,-.							
	Kommentar: Prosjekt slutført. Mindreforbruket skyldes lavere tidsbruk enn forventet på forhånd.							
02114	Peileutstyr TD	150 000	0,00	150 000	150 000	144 121,60	144 121,60	5 878,40
	K-sak 111/20 kr 150.000,-.							
	Kommentar: Anskaffelse gjennomført innenfor den økonomiske rammen.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Forbruk 2021	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
02115	Truck til materiellager VA	210 000	0,00	210 000	210 000	209 500,00	209 500,00	500,00
	K-sak 111/20 kr 210.000,-.							
	Kommentar: Anskaffelse gjennomført innenfor den økonomiske rammen							
02116	Skumanlegg brannbil	400 000	0,00	0	400 000	446 471,63	446 471,63	0,00
	Inntekter i prosjektet:					-46 471,63		
	Netto i prosjektet:					400 000,00		
	K-sak 56/21 kr 400.000,-.							
	Kommentar: Anskaffelse gjennomført. Uvesentlig merforbruk er dekket i driftsregnskapet til brannvesenet.							
02118	Forstudie boligsosial handlingsplan	950 000	0,00	0	100 000	60 635,00	60 635,00	889 365,00
	K-sak 79/21 kr 950.000,-.							
	Kommentar: Flomutredning påbegynt i 2021 og slutføres i 2022. Restbevilgning er avsatt til regulering og arkitekt i prosjektet.							
02120	Flomsikring Tonlia	250 000	0,00	0	100 000	23 770,00	23 770,00	226 230,00
	K-sak 82/21 kr 250.000,-.							
	Kommentar: Detaljprosjektering gjennomføres i 2022. Antatt for lav bevilgning. Fremmes som egen sak.							
02121	Kjøp skog Prestgard	700 000	0,00	0	700 000	692 725,00	692 725,00	7 275,00
	K-sak 85/21 kr 700.000,-.							
	Kommentar: Utkjøp av areal Trollskogen og nordover, jmf. Kommunestyrevedtak 85/21. Prosjektet er ferdigstilt.							
02140	Fornyelse av VA-nettet 1 % årlig	4 800 000	0,00	4 800 000	1 600 000	1 782 761,53	1 782 761,53	3 017 238,47
	K-sak 111/20 kr 4.800.000,-.							
	Kommentar: Prosjektet ble ikke slutført i 2021 grunnet forurensning i bakken og sen fremdrift. Startes opp igjen i 2022.							
	Underprosjekter:							
02141	Renovering VA Tonvegen-Konglevegen					1 782 761,53		

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Forbruk 2021	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
02150	Opprustingsplan kommunale veger (ramme for delprosjekter)	2 000 000	0,00	2 000 000	700 000	1 521 139,06	1 521 139,06	478 860,94
	K-sak 111/20 kr 2.000.000,-.							
	Kommentar: Bru og parkering er slutført i 2021. Gatelysprosjektene slutføres i 2022.							
	Underprosjekter:							
	02151 Utbedringer bru 1 Torpa barne- og ungdomsskole					542 062,87		
	02153 Gatelys Nordligata					277 173,57		
	02154 Opparbeidelse parkering Dokkastien					105 000,00		
	02155 Tonvegen oppgradering veg og gatelys					596 902,62		
02160	Opprustings- og rehabiliteringsplan for kirke og eiendom	2 000 000	0,00	2 000 000	1 000 000	1 160 999,36	1 160 999,36	839 000,64
	K-sak 111/20 kr 2.000.000,-.							
	Kommentar: Prosjekt 02161 og 02165 slutføres i 2022.							
	Underprosjekter:							
	02161 Oppgradering brannverntiltak					258 747,73		
	02162 Innkjøp gulvvaskemaskin					124 998,75		
	02163 Oppgradering uteområdet Øygardsjordet					261 119,27		
	02164 Utbedringer Elgråkket 6					499 444,82		
	02165 Ombygging leilighet Rudsgata					16 688,79		
02170	Sikring og ENØK-tiltak kirker (ramme for delprosjekt)	1 000 000	0,00	1 000 000	900 000	879 111,17	879 111,17	120 888,83
	K-sak 111/20 kr 1.000.000,-.							
	Kommentar: Diverse utbedring i Lunde Kirke. Prosjekt ferdigstilt i 2021 innenfor den økonomiske rammen.							
	Underprosjekter:							
	02171 Utbedringer Lunde kirke					879 111,17		
02188	Kjøp/salg kommunale eiendommer 2021	0	0,00	0	950 000	579 379,00	579 379,00	
	Inntekter i prosjektet:				-1 280 000	-1 127 652,00		
	Netto i prosjektet:				-330 000	-548 273,00		
	Kommentar: Åpent prosjekt for alt av kjøp og salg gjennom året. Salg av tomter inntektsføres her. I 2021 er det solgt 3 tomter i Tonlia, solgt næringstomr på Vinajarmoen og diverse tilleggsarealer i dette prosjektet.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Forbruk 2021	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
02190	Egenkapitalinnskudd KLP	2 300 000	0,00	2 300 000	1 556 500	1 556 431,00	1 556 431,00	743 569,00
	K-sak 125/18 kr 2.000.000,-.							
	Kommentar: Årlig innbetaling av egenkapital KLP.							
08994	Utlån Dokka Møbler Eiendom	0	0,00	0	0	-225 000,00	-225 000,00	
	Kommentar: Halvårlig innbetalt avdrag fra Dokka Møbler Eiendom.							

NORDRE LAND
KOMMUNE

